

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ 2018

Εκπονήθηκε και συντάχθηκε
από την Επιτροπή Διαιτησίας και Κανονισμών της FIVB

©2018 Fédération Internationale de Volleyball (αγγλική έκδοση: Μάιος 2018)

©2018 Ομοσπονδία Διαιτητών Βόλεϊ Ελλάδας
©2018 Κεντρική Επιτροπή Διαιτησίας Ε.Ο.ΠΕ.

(ελληνική έκδοση: Σεπτέμβριος 2018)

Σελ.	Θέμα	Περιπτώσεις
2	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
3	ΠΡΟΛΟΓΟΣ	
4	ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	
5	ΜΕΡΟΣ Ι – ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ	
6	ΜΕΡΟΣ ΙΙ – ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	
6	Απαγορευμένα αντικείμενα	1.1 – 1.2
6	Αρχηγός	1.3 – 1.6
7	Προπονητής, βοηθός προπονητής	1.7 – 1.13
8	Η στολή	1.14-1.15
9	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ	
9	Λάθος θέσεις και λάθος περιστροφή	2.1 – 2.6
11	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ	
11	Παιχνίδι με την μπάλα	3.1 – 3.11
13	Πέρασμα κάτω από το φιλέ	3.12 – 3.14
14	Παίκτης στο φιλέ ή σε επαφή με το φιλέ	3.15 – 3.26.1
16	Σερβίς	3.27 – 3.32.1
17	Επιθετικό χτύπημα	3.33 – 3.37
18	Μπλοκ	3.38 – 3.49
20	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ	
20	Αλλαγές παικτών	4.1 – 4.22.2
24	Τάιμ-άουτ και Τεχνικά τάιμ-άουτ	4.23 – 4.24
25	Αντικανονικά αιτήματα	4.25 - 4.27.1
25	Τραυματισμοί	4.28 – 4.33
27	Καθυστερήσεις	4.34 – 4.37
28	Εξωτερική παρέμβαση	4.38 – 4.41
28	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΛΙΜΠΕΡΟ	5.1 – 5.26
33	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ	6.1 – 6.10
36	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 – ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥΣ	7.1 – 7.11
38	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 – ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	8.1 – 8.5
39	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 – ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	9.1 - 9.12

Το βόλεϊ είναι ένα σπουδαίο άθλημα – απλά ρωτήστε τα εκατομμύρια των ανθρώπων που το παίζουν, το παρακολουθούν, το αναλύουν και το διαιτητεύουν. Έχει προαχθεί ενεργά τα τελευταία χρόνια και έχει αναπτυχθεί εντονότατα ως ένα κορυφαίο ανταγωνιστικό άθλημα. Ο αυξανόμενος ενθουσιασμός, η ταχύτητα, η εκρηκτική δράση, μια καθαρή υγιής εικόνα και οι τεράστιοι αριθμοί θεατών στην τηλεόραση έχουν δημιουργήσει μια ώθηση για να αναπτυχθεί το παιχνίδι ακόμα περαιτέρω, για να το καταστήσουν απλούστερο και ελκυστικότερο σε ένα ακόμα ευρύτερο φάσμα του κοινού που το βλέπει.

Ωστόσο, είναι πολύ σημαντικό για την περαιτέρω ανάπτυξη του αθλήματος, να γίνεται σε όλο τον κόσμο μια σωστή και ενιαία εφαρμογή των κανονισμών. Αυτό το Βιβλίο Περιπτώσεων είναι μια συλλογή από φάσεις με επίσημες ερμηνείες, εγκεκριμένες από την Επιτροπή Διαιτησίας και Κανονισμών και βασισμένες στην πιο ενημερωμένη έκδοση των Κανονισμών. Αυτές οι αποφάσεις επεκτείνουν και διευκρινίζουν το πνεύμα και τη σημασία των Επίσημων Κανονισμών και είναι οι επίσημες ερμηνείες που ακολουθούνται κατά τη διάρκεια όλων των διοργανώσεων.

Αυτό το Βιβλίο Περιπτώσεων βασίζεται στην έκδοση 2017-2020 των Επίσημων Κανονισμών, το κείμενο των οποίων εγκρίθηκε από το Συνέδριο της FIVB στο Μπουένος Άιρες της Αργεντινής τον Οκτώβριο του 2016.

Πολλές περιπτώσεις που παρουσιάζονται σε αυτό το Βιβλίο Περιπτώσεων έχουν απεικονιστεί με βίντεο, βοηθώντας την κατανόηση των καταστάσεων και κάνοντας τις περιπτώσεις περισσότερο ενδιαφέρουσες και ελκυστικές. Αυτές οι περιπτώσεις σημειώνονται στην περιγραφή.

Guillermo Paredes

Πρόεδρος της Επιτροπής Διαιτησίας και Κανονισμών της FIVB

Η παρούσα ελληνική έκδοση του Βιβλίου περιπτώσεων της FIVB έγινε από την Ομοσπονδία Διαιτητών Βόλεϊ Ελλάδος και την Κεντρική Επιτροπή Διαιτησίας Ε.Ο.ΠΕ. Την μετάφραση/απόδοση στα ελληνικά πραγματοποίησε ο διεθνής διαιτητής και καθηγητής διαιτησίας Κωνσταντίνος Βουδούρης, μέλος του ΣΥ.Δ.ΠΕ. Αθήνας και Ανατ. Αττικής.

Μετά από έγκριση της Τ.Ε.Δ./Ο.Δ.Β.Ε. και της Κ.Ε.Δ./Ε.Ο.ΠΕ. το Βιβλίο Περιπτώσεων μπορεί να αναρτηθεί και να χρησιμοποιηθεί από όλους τους ενδιαφερόμενους.

Τα θέματα-περιπτώσεις που υπάρχουν και αναλύονται στο παρόν βιβλίο αποτελούν επίσημους Κανονισμούς και Οδηγίες Διαιτησίας.

Σημ. 1: Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, πολλές περιπτώσεις που παρουσιάζονται σε αυτό το Βιβλίο Περιπτώσεων έχουν απεικονιστεί με βίντεο (κλικ πάνω στη λέξη «BΙΝΤΕΟ»). Για την αναπαραγωγή των βίντεο απαιτείται σύνδεση στο internet.

Σημ. 2: Σε οποιαδήποτε διαφορά ανάμεσα στο αγγλικό και το ελληνικό κείμενο, ισχύει πάντοτε το επίσημο αγγλικό.

Τεχνική Επιτροπή Διαιτησίας Ο.Δ.Β.Ε.

Κεντρική Επιτροπή Διαιτησίας Ε.Ο.ΠΕ.

ΜΕΡΟΣ Ι - ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Ο διαιτητής είναι αυτός που εφαρμόζει τον κανονισμό. Για τη σωστή εφαρμογή των κανονισμών, οι διαιτητές πρέπει να τους γνωρίζουν άψογα και να τους εφαρμόζουν σωστά και με αποφασιστικότητα μέσα στο πλαίσιο του παιχνιδιού. Ο Κανόνας 23.2.3 αναφέρει: «Ο 1ος διαιτητής έχει την εξουσία να αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στον αγώνα συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων που δεν αναφέρονται στους Κανονισμούς». Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο στη βάση της πλήρους κατανόησης των θεμελιωδών αρχών διατύπωσης και εφαρμογής των κανονισμών.

Θυμηθείτε ότι ο διαιτητής μένει στο παρασκήνιο, αλλά την ίδια στιγμή ενεργεί για την προώθηση του παιχνιδιού με τον καλύτερο τρόπο και με αυτόν τον τρόπο το παιχνίδι είναι πιο ελκυστικό σε ένα ευρύτερο κοινό.

Θέλουμε το παιχνίδι να είναι δημοφιλές – ο τρόπος για να γίνει αυτό είναι κάνοντάς το ένα ελκυστικό θέαμα.

Η ΕΚΔΟΣΗ 2018 ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Το Βιβλίο Περιπτώσεων 2018 αντικατοπτρίζει τους κανονισμούς που τέθηκαν σε ισχύ από το Συνέδριο της FIVB το 2016. Με δεδομένο ότι άλλοι κανόνες και αλλαγές φιλοσοφίας είναι πάντα πιθανό να λαμβάνονται υπόψη, καθώς ένα άθλημα και η κοινωνία του αλλάζουν, αξίζει να θυμόμαστε ότι οι επίσημες ερμηνείες που παρουσιάζονται εδώ είναι αυτές που σχετίζονται με τους κανονισμούς που είναι σε ισχύ *σήμερα*.

ΜΕΡΟΣ II - ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

<p>1.1 Ένα προσθετικό πόδι, ένας μηχανισμός στήριξης του ποδιού, γύψος σε έναν τραυματισμένο καρπό. Επιτρέπεται κάτι από αυτά;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Κάποια ναι – με την προϋπόθεση ότι δεν θα προκαλέσουν αδικαιολόγητο κίνδυνο για τον παίκτη ή για άλλους παίκτες στον αγώνα ή, στην περίπτωση του πήχη του χεριού, δεν θα παρέχουν επιπλέον έλεγχο της μπάλας. Ωστόσο, οι κανονισμοί επιτρέπουν σε έναν παίκτη να φορά ελαστικά βοηθήματα προστασίας από τραυματισμούς, όπως περιγράφεται στον Καν. 4.5.3. Καν. 4.5.1, 4.5.3</p>
---	---

<p>1.2 Επιτρέπεται να αγωνιστεί ένας παίκτης φορώντας δαχτυλίδι, το οποίο μπορεί να προκαλέσει τραυματισμό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Λόγω του κινδύνου για τραυματισμό, ο παίκτης πρέπει να βγάλει το δαχτυλίδι ή να το καλύψει με ταινία. Καν. 4.5.1</p>
--	--

ΑΡΧΗΓΟΣ

<p>1.3 Ποια είναι η σωστή αντίδραση του 1ου διαιτητή προς έναν αρχηγό αγώνα που συνεχώς αμφισβητεί τις αποφάσεις του;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν αυτό ξεπερνάει τα όρια του Καν. 5.1.2, ο διαιτητής πρέπει να προειδοποιήσει τον αρχηγό χωρίς ποινή, σύμφωνα με τον Καν. 21.1. Αν η συμπεριφορά αυτή συνεχιστεί, ο αρχηγός αγώνα πρέπει να τιμωρηθεί με κόκκινη κάρτα για απρεπή συμπεριφορά (πόντος και σερβίς στην αντίπαλη ομάδα). Καν. 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1, Διάγραμμα 9</p>
--	---

<p>1.4 BINTEO Επιτρέπεται η επιβεβαίωση των θέσεων των παικτών από τον αρχηγό αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Όμως δεν θα πρέπει να γίνεται κατάχρηση αυτού του δικαιώματος από την ομάδα και λεπτομερείς πληροφορίες θα πρέπει να δίνονται μόνο για την ομάδα του αρχηγού. Για την αντίπαλη ομάδα, η μόνη πληροφορία μπορεί να είναι αν οι θέσεις είναι σωστές ή όχι. Δεν θα δίνεται καμιά πληροφορία για το ποιοί παίκτες είναι στην μπροστινή ή στην πίσω ζώνη. Καν. 5.1.2.2</p>
--	--

<p>1.5 Πώς μπορεί ο αρχηγός αγώνα να ζητήσει ευγενικά και με βάση τον κανονισμό από τον 1ο διαιτητή να συμβουλευτεί τον επόπτη για το αν αυτός έχει υποδείξει κάποιο σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Στο τέλος της φάσης, ο αρχηγός αγώνα μπορεί να σηκώσει το χέρι του ζητώντας από τον 1ο διαιτητή μια εξήγηση για την ερμηνεία της απόφασής του. Ο 1ος διαιτητής πρέπει να δεχθεί αυτό το αίτημα. Καν. 5.1.2.1, 20.2.1</p>
---	--

<p>1.6 Οι αποφάσεις του διαιτητή είναι οριστικές; Μπορεί να αλλάξει την απόφασή του αν μια ομάδα διαμαρτυρηθεί;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Ο διαιτητής μπορεί να αλλάξει την απόφασή του αν καταλάβει το λάθος του πριν το επόμενο σερβίς.</p>
--	---

	<p>Ωστόσο, οι ομάδες δεν επιτρέπεται να διαμαρτύρονται για φυσιολογικές αποφάσεις των διαιτητών.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2.1, 23.2.4</p>
--	--

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ, ΒΟΗΘΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

<p>1.7 BINTEO</p> <p>Επιτρέπεται η χρήση συσκευών επικοινωνίας από προπονητές κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Η χρήση τέτοιων συσκευών επιτρέπεται.</p>
---	---

<p>1.8 BINTEO</p> <p>Επιτρέπεται οι προπονητές να μιλούν στον 2ο διαιτητή κατά τη διάρκεια του αγώνα σχετικά με αποφάσεις ή διαφωνίες;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Μόνο ο αρχηγός αγώνα έχει δικαίωμα να απευθύνεται στους διαιτητές για να ζητά επεξηγήσεις. Ο προπονητής δεν έχει τέτοιο δικαίωμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3</p>
--	--

<p>1.9</p> <p>Επιτρέπεται ο βοηθός προπονητής ή κάποιος παίκτης να πατήσει την κόρνα για το τάιμ-άουτ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ναι, αλλά ο προπονητής θα πρέπει να κάνει την επίσημη χειροσήμανση, ακόμα κι όταν χρησιμοποιούνται τάμπλετ για τέτοια αιτήματα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1</p>
---	---

<p>1.10 BINTEO</p> <p>Πού επιτρέπεται να κινείται ο προπονητής κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ο προπονητής (και μόνο αυτός) έχει δικαίωμα να κινείται κατά τη διάρκεια του αγώνα στην ελεύθερη ζώνη πίσω από τη γραμμή προπονητή, ανάμεσα στην προέκταση της γραμμής επίθεσης και στην περιοχή προθέρμανσης. Ο προπονητής πρέπει να παραμένει πίσω από αυτή τη γραμμή σε όλον τον αγώνα, δηλ. ακόμα και κατά τη διάρκεια των φάσεων και των διακοπών. Αν ο προπονητής αγνοεί συνεχώς το αίτημα των διαιτητών να βρίσκεται πίσω από αυτά τα όρια, θα πρέπει να προειδοποιηθεί.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.2.3.4</p>
--	---

<p>1.11</p> <p>Επιτρέπεται στον προπονητή, εφόσον είναι τραυματίας ή έχει κάποια αναπηρία, να χρησιμοποιεί πατερίτσες στην ελεύθερη ζώνη για να εκτελεί τα καθήκοντά του κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Επιτρέπεται στον προπονητή να στέκεται ή να περπατά χρησιμοποιώντας πατερίτσες.</p>
---	---

<p>1.12 BINTEO</p> <p>Επιτρέπεται ο προπονητής ή ο βοηθός προπονητής να συμμετέχουν στο ζέσταμα των παικτών με μπάλες στην ελεύθερη ζώνη κατά τη διάρκεια του διαλείμματος μεταξύ των σετ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Όχι. Αυτά τα άτομα μπορούν να συμμετέχουν μόνο στην προθέρμανση πριν τον αγώνα. Στα διαλείμματα μπορούν να δίνουν οδηγίες στους παίκτες. Οι διαιτητές πρέπει να ζητήσουν ευγενικά από τον προπονητή ή τον βοηθό να επιστρέψουν στον πάγκο τους.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.2.4, 5.3.1</p>
--	--

<p>1.13 BINTEO</p> <p>Κατά τη διάρκεια της προθέρμανσης, επιτρέπεται σε κάποιο από τα μέλη του πάγκου μιας ομάδας να βρίσκεται στην ελεύθερη ζώνη ή στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Αυτή η περίπτωση είναι διαφορετική ανάλογα με τη θέση που βρίσκεται το μέλος της ομάδας. Η γενική αρχή είναι ότι δεν έχει το δικαίωμα να ενοχλεί την προθέρμανση των αντιπάλων. Ωστόσο, επιτρέπεται να βρίσκεται κοντά στους στυλοβάτες για να αποτρέψει μια επικίνδυνη κατάσταση για τους παίκτες από μια</p>
--	--

	<p>μπάλα που θα πέσει κοντά στο φιλέ. Αλλά το να βρίσκεται μακριά από τον φιλέ (π.χ. πίσω από την τελική γραμμή των αντιπάλων) και να μαζεύει μπάλες απαγορεύεται. Οι διαιτητές θα πρέπει να ζητήσουν ευγενικά από το μέλος της ομάδας να φύγει από την ελεύθερη ζώνη των αντιπάλων και επιστρέψει στο δικό του μισό του αγωνιστικού χώρου ή να είναι κοντά στο στυλοβάτη.</p> <p style="text-align: right;">Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας</p>
--	---

Η ΣΤΟΛΗ

<p>1.14 BINTEO</p> <p>Στη διάρκεια του Παγκόσμιου Κυπέλλου Ανδρών, μια ομάδα είχε δύο παίκτες, οι οποίοι φορούσαν φανέλες με νούμερα 21 και 22 αντίστοιχα. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Για κανονικούς αγώνες τα νούμερα των παικτών πρέπει να είναι μέχρι το 20.</p> <p>Ωστόσο, για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις ηλικιακής κατηγορίας Ανδρών-Γυναικών, στις οποίες περιλαμβάνεται το Παγκόσμιο Κύπελλο, επιτρέπεται οι παίκτες να έχουν νούμερα πάνω από το 20. Η προκήρυξη της κάθε διοργάνωσης καθορίζει το ανώτερο όριο της αρίθμησης των παικτών.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.3.3</p>
--	--

<p>1.15 BINTEO</p> <p>Μια ομάδα είχε μερικούς παίκτες που φορούσαν ελαστικά συμπίεσης. Κάποια από αυτά ήταν μαύρου χρώματος και κάποια ήταν λευκού χρώματος. Επιτρέπεται οι παίκτες να φορούν ελαστικά συμπίεσης διαφορετικού (επιτρεπόμενου) χρώματος;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις ηλικιακής κατηγορίας Ανδρών-Γυναικών, αυτά τα βοηθήματα πρέπει να είναι ίδιου χρώματος με το αντίστοιχο τμήμα της στολής. Το μαύρο, το λευκό και τα ουδέτερα χρώματα επιτρέπονται. Τα ελαστικά συμπίεσης που χρησιμοποιούνται από τους παίκτες μιας ομάδας πρέπει να είναι ίδιου χρώματος/σχεδίου για όλους τους παίκτες.</p> <p>Ωστόσο, για μη επίσημες FIVB διοργανώσεις, ο Κανονισμός δεν αναφέρει τίποτα για την χρωματική ομοιομορφία των ελαστικών συμπίεσης που χρησιμοποιούνται από τους παίκτες.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.5.3, Προκηρύξεις Διοργανώσεων FIVB</p>
---	---

ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΟΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ

<p>2.1 Ο πασαδόρος που παίζει στη θέση 1 στέκεται καθαρά μπροστά από τον παίκτη της θέσης 2, αλλά πηδάει στον αέρα τη στιγμή ακριβώς πριν την εκτέλεση του σερβίς. Είναι σωστή η θέση του;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σφάλμα. Όταν οι παίκτες πηδούν στον αέρα, διατηρούν τη θέση που είχαν κατά την τελευταία επαφή τους με το δάπεδο. Συνεπώς, παρά το ότι ο παίκτης της πίσω ζώνης βρισκόταν στον αέρα, διατηρεί τη θέση που είχε κατά την τελευταία του επαφή με το δάπεδο. Καν. 7.4, 7.4.2, 7.4.3</p>
<p>2.2 Τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς, ο παίκτης που είναι στη θέση 6 αγγίζει το δάπεδο με το χέρι του, καθαρά μπροστά από τα πέλματα του παίκτη της θέσης 3. Και τα δύο του πέλματα είναι πίσω από τα πέλματα του παίκτη της θέσης 3. Είναι σωστές οι θέσεις της ομάδας που έχει την υποδοχή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σωστές θέσεις. Για τον καθορισμό των θέσεων των παικτών λαμβάνονται υπόψη μόνο τα πέλματα που βρίσκονται σε επαφή με το έδαφος (με εξαίρεση την περίπτωση 2.1). Καν. 7.4.3, 7.5</p>
<p>2.3 Τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς, είναι σφάλμα όταν το πέλμα κάποιου παίκτη που αγωνίζεται είναι σε επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Αυτή η περίπτωση πρέπει να αντιμετωπίζεται όπως η επαφή ενός παίκτη με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων κατά τη διάρκεια μιας φάσης. Καν. 1.3.3, 7.4</p>
<p>2.4 Μια ομάδα έλαβε από τους διαιτητές λανθασμένη πληροφορία σε σχέση με το ποιος παίκτης είχε σειρά να σερβίρει. Το παιχνίδι συνεχίστηκε. Αυτό το λάθος έγινε αντιληπτό αργότερα στο σετ. Τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Οι ομάδες θα πρέπει να επιστρέψουν όσο πιο κοντά γίνεται στις προηγούμενες θέσεις τους. Το σκορ θα επιστρέψει στο σημείο όπου δόθηκε η λανθασμένη πληροφορία. Θα σερβίρει ο σωστός παίκτης. Τα τάιμ-άουτ, τα τεχνικά τάιμ-άουτ και οι τιμωρίες παραμένουν σε ισχύ, ανεξάρτητα αν αυτά δόθηκαν στο μέρος του αγώνα που παίχτηκε με την λανθασμένη πληροφορία. Αυτά τα γεγονότα θα πρέπει να καταγραφούν στο φύλλο αγώνα.</p>
<p>2.5 BINTEO Οι ομάδες δεν ήταν έτοιμες να αγωνιστούν επειδή 5 ή 7 παίκτες βρίσκονταν στον κυρίως αγωνιστικό χώρο τη στιγμή που ο 1ος διαιτητής ήταν έτοιμος να σφυρίξει για σερβίς. Τι θα πρέπει να γίνει;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής πρέπει να σφυρίξει για σερβίς όταν είναι σίγουρος ότι οι ομάδες είναι έτοιμες να αγωνιστούν και ότι ο παίκτης που θα σερβίρει έχει στην κατοχή του την μπάλα. Πρέπει να υπάρχουν πάντα 6 παίκτες από κάθε ομάδα στον αγώνα. Επειδή ο 1ος διαιτητής κατάλαβε το λάθος πριν σφυρίξει για σερβίς, η ομάδα θα πρέπει να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Η ομάδα που θα σερβίρει μετά θα καθοριστεί από τον τύπο της τιμωρίας καθυστέρησης. Αλλά αν ο 1ος διαιτητής σφυρίξει για σερβίς όταν 5 ή 7 παίκτες βρίσκονται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, η φάση πρέπει να σταματήσει και να επαναληφθεί χωρίς τιμωρία. Αν το σφάλμα ανακαλυφθεί μετά το τέλος της επόμενης φάσης, το αποτέλεσμα της φάσης ακυρώνεται και η φάση επαναλαμβάνεται χωρίς τιμωρία.</p>

	<p>Αν κανείς δεν αντιληφθεί την κατάσταση ή αν αυτό γίνει μετά την έναρξη της επόμενης φάσης, τότε η φάση που παίχτηκε με 5 ή 7 παίκτες από κάποια ομάδα δεν μπορεί να επαναληφθεί.</p> <p>Καν. 7.3.1., 7.5, 12.3, 12.4.3</p>
<p>2.6 Μετά την εκτέλεση του σερβίς από λανθασμένο παίκτη, η μπάλα βγήκε «έξω». Μετά το τέλος της φάσης, ο σημειωτής υπέδειξε τη λανθασμένη περιστροφή. Πόσους πόντους θα πάρει η ομάδα που είχε την υποδοχή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Μόνο ένας πόντος θα δοθεί, λόγω της λανθασμένης περιστροφής, ανεξάρτητα από ποια ομάδα «κέρδισε» τη φάση.</p> <p>Καν. 7.7.1.1</p>
<p>2.7 BINTEO Τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς, το πέλμα μιας παίκτριας της εξάδας είναι σε επαφή με την ελεύθερη ζώνη. Είναι σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι είναι σφάλμα, γιατί τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς όλοι οι παίκτες πρέπει να βρίσκονται στον δικό τους κυρίως αγωνιστικό χώρο, εκτός από τον παίκτη που σερβίρει. Συνεπώς είναι σφάλμα όταν ένας παίκτης είναι σε επαφή με την ελεύθερη ζώνη τη στιγμή του σερβίς.</p> <p>Καν. 1.3.3, 7.4</p>

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΑΛΑ

<p>3.1 Μετά από την πρώτη επαφή, η μπάλα περνά έξω από την αντένα. Ο πασαδόρος κυνηγάει την μπάλα στην ελεύθερη ζώνη των αντιπάλων και προσπαθεί να την επαναφέρει – αλλά η μπάλα κατευθύνεται προς τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και το φιλέ των αντιπάλων. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε και έδειξε «out». Σε ποια στιγμή η μπάλα ήταν «out»;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Κατά την επαναφορά, η μπάλα ήταν «out» από τη στιγμή που εγκατέλειψε εξολοκλήρου το χώρο πάνω από την ελεύθερη ζώνη και μπήκε στο χώρο πάνω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων. Καν. 10.1.2, 10.1.2.2</p>
<p>3.2 Επιτρέπεται παίκτης να χτυπήσει τη μπάλα με την παλάμη του χεριού να βλέπει προς τα πάνω;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι επιτρέπεται. Το χτύπημα της μπάλας πρέπει να κρίνεται από την ποιότητα της επαφής, δηλαδή αν η αναπήδηση ήταν μαλακή ή δυνατή και εάν η μπάλα κρατήθηκε και/ή μεταφέρθηκε. Ο 1ος διαιτητής δεν πρέπει να βιαστεί να σφυρίζει αυτήν την επαφή, παρά μόνο αν έχει δει καθαρά ότι η μπάλα κρατήθηκε και/ή μεταφέρθηκε. Καν. 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>3.3 Κατά τη διάρκεια της πρώτης μπαλιάς, η μπάλα χτυπά διαδοχικά στον ένα βραχίονα, στον άλλο βραχίονα και στο στήθος του ίδιου παίκτη κατά τη διάρκεια μίας ενέργειας και χωρίς αυτός να την κρατήσει ή να τη μεταφέρει. Ο 1ος διαιτητής άφησε το παιχνίδι να συνεχιστεί. Είναι αυτό σωστό;</p>	<p>Ο 1ος διαιτητής αποφάσισε σωστά. Οι περιπτώσεις «πρώτης μπαλιάς», στην οποία επιτρέπονται διαδοχικές επαφές, είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Υποδοχή από σερβίς. 2. Υποδοχή από επιθετικό χτύπημα του αντιπάλου, είτε είναι μια δυνατή επίθεση είτε όχι. 3. Υποδοχή μετά από μπλοκ της ίδιας ομάδας. 4. Υποδοχή μετά από μπλοκ των αντιπάλων. <p>Ένας παίκτης έχει το δικαίωμα να κάνει διαδοχικές επαφές στην πρώτη μπαλιά, με την προϋπόθεση ότι κάνει μόνο μία ενέργεια για να παίξει την μπάλα. Ωστόσο, μπορεί να σφυριχτεί «πιαστό» ή «μεταφορά» στην πρώτη μπαλιά, εφόσον μπορέσουμε να αναγνωρίσουμε δύο διαφορετικές φάσεις (πρώτα κράτημα, έπειτα μεταφορά) σε αυτή την ενέργεια. Καν. 9.2.3.2, 14.2, Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας</p>
<p>3.4 Ένας μπλοκέρ «ανακατευθύνει» την μπάλα στο γήπεδο των αντιπάλων. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αυτό εξαρτάται από το κατά πόσον η μπάλα έχει κρατηθεί ή μεταφερθεί (σφάλμα) και όχι απλά να έχει αναπηδήσει (κανένα σφάλμα). Επιτρέπεται στο μπλοκ να κατευθύνει τη μπάλα στο αντίπαλο γήπεδο, αλλά είναι δυνατόν να σφυριχτεί μια αντικανονική «πιαστή» επαφή στο μπλοκ. Καν. 9.2.2</p>

<p>3.5 BINTEO1 BINTEO2</p> <p>Στην προσπάθειά του να επαναφέρει την μπάλα, ένας παίκτης πηδά στον αέρα κοντά στην εξέδρα των θεατών και αφού έρθει σε επαφή την μπάλα, προσγειώνεται στις θέσεις τους. Είναι αυτό μια κανονική ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Κανονική ενέργεια. Ένας παίκτης έχει δικαίωμα να παίξει την μπάλα και πέρα από τη δική του πλευρά της ελεύθερης ζώνης, ακόμα και να λάβει υποστήριξη για να χτυπήσει την μπάλα. Αυτό περιλαμβάνει και τον πάγκο της ομάδας του, αφού αυτός είναι έξω από την ελεύθερη ζώνη. Η ίδια ενέργεια δεν επιτρέπεται στην πλευρά των αντιπάλων.</p> <p>Καν. 9, 9.1.3, 10.1.2</p>
<p>3.6 BINTEO</p> <p>Στη διάρκεια μιας φάσης, ένας παίκτης κυνήγησε την μπάλα στις εξέδρες των θεατών. Ελάχιστα πριν χτυπήσει την μπάλα, ένας θεατής σηκώνεται και πιάνει την μπάλα. Ο προπονητής ζήτησε επανάληψη της φάσης, λόγω της παρέμβασης του θεατή, αλλά ο διαιτητής δεν συμφώνησε. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ναι. Ο παίκτης επιτρέπεται να επαναφέρει την μπάλα από οπουδήποτε έξω από τη δική του πλευρά του αγωνιστικού χώρου, συμπεριλαμβανομένων του πάγκου της ομάδας, των εξεδρών κτλ. Από την άλλη, ενώ ο παίκτης έχει προτεραιότητα για την μπάλα εντός του αγωνιστικού χώρου, δεν έχει τέτοια προτεραιότητα έξω από τον αγωνιστικό χώρο.</p> <p>Καν. 9, 9.1.3</p>
<p>3.7</p> <p>Θα πρέπει ο 1ος διαιτητής να σφυρίζει σφάλμα στο παίξιμο της μπάλας αν ο παίκτης κάνει μια θεαματική προσπάθεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ο διαιτητής θα πρέπει να λάβει υπόψη του την αρχή του «κρατάμε την μπάλα ψηλά». Αυτό σημαίνει ότι όταν ένας παίκτης κάνει μια γρήγορη κίνηση και μια μεγάλη προσπάθεια για να επαναφέρει τη μπάλα και, κατά τη διάρκεια της επαφής, υπάρχει ελαφρώς «διπλή μπαλιά», θα πρέπει να είναι λιγότερο αυστηρός σε σχέση με μια κανονική περίπτωση.</p> <p>Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας Καν. 9 σημείο 7</p>
<p>3.8</p> <p>Η μπάλα χτύπησε στο κεφάλι του μπλοκέρ της ομάδας «Α» και πέρασε πάνω από την αντένα στην ελεύθερη ζώνη της ομάδας «Β». Ένας παίκτης της ομάδας «Α» κυνήγησε τη μπάλα για να την επαναφέρει στη δική πλευρά. Επιτρέπεται αυτή η επαναφορά;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ναι. Η μπάλα πέρασε πάνω από την αντένα στην ελεύθερη ζώνη των αντιπάλων μερικώς έξω από το οριοθετημένο διάστημα. Επομένως η ομάδα «Α» επιτρέπεται να την επαναφέρει στο γήπεδό της έξω από το οριοθετημένο διάστημα στην ίδια πλευρά του γηπέδου. Οι επόπτες γραμμών δεν πρέπει να δείχνουν κάτι όσο η μπάλα κινείται έτσι, μέχρι αυτή να βγει τελικά εκτός παιδιάς.</p> <p>Καν. 10.1.2</p>
<p>3.9</p> <p>Θα πρέπει ο κριτής γραμμών να κάνει υπόδειξη όταν, μετά το δεύτερο χτύπημα της ομάδας, η μπάλα διασχίσει το επίπεδο του φιλέ έξω από το οριοθετημένο διάστημα προς την ελεύθερη ζώνη των αντίπαλων;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Όχι, δεν είναι στις αρμοδιότητές του να κρίνει αυτήν την μπαλιά.</p> <p>Καν. 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2</p>
<p>3.10</p> <p>Ο πασαδόρος της ομάδας «Α» χτύπησε την μπάλα πάνω από το φιλέ και τη στιγμή της επαφής τα δάχτυλά του βρίσκονταν στο διάστημα των αντιπάλων. Μετά την πάσα, η μπάλα κινήθηκε παράλληλα με το φιλέ προς έναν επιθετικό. Ο μπλοκέρ της ομάδας «Β» ακούμπησε τη μπάλα στο χώρο της ομάδας «Α» προτού ο παίκτης της ομάδας «Α» μπορέσει να εκτελέσει την επίθεση. Ποια θα έπρεπε να είναι η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Κάθε ομάδα έχει το δικαίωμα να παίξει τη μπάλα στο δικό της αγωνιστικό χώρο και διάστημα (με την εξαίρεση του Καν. 10.1.2). Πάνω από την κορυφή του φιλέ, λαμβάνεται υπόψη η θέση των χεριών. Επομένως, εφόσον ο πασαδόρος χτύπησε την μπάλα στο διάστημα των αντιπάλων, ο πασαδόρος έχει υποπέσει σε σφάλμα. Ο μπλοκέρ επίσης έχει υποπέσει σε σφάλμα ακουμπώντας τη μπάλα στο διάστημα των αντιπάλων πριν από το επιθετικό χτύπημα, γιατί πάνω</p>

	<p>από την κορυφή του φιλέ, λαμβάνεται υπόψη η θέση των χεριών. Ωστόσο, μόνο το πρώτο σφάλμα τιμωρείται. Η επαφή με την μπάλα στο διάστημα των αντιπάλων κάτω από το φιλέ είναι διαφορετική περίπτωση. Εδώ λαμβάνεται υπόψη η θέση της μπάλας, δηλαδή το παίξιμο της μπάλας είναι αντικανονικό μόνο όταν η μπάλα έχει διασχίσει εξολοκλήρου το κάθετο επίπεδο του φιλέ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9</p>
--	---

<p>3.11 BINTEO Μπορεί ένας προπονητής που στέκεται σε κανονική θέση στην ελεύθερη ζώνη του να πιάσει την μπάλα που περνάει πάνω από την αντένα, όταν ένας αντίπαλος τρέχει για να την επαναφέρει;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Κανένα μέλος μιας ομάδας, συμπεριλαμβανομένου του προπονητή, δεν έχει το δικαίωμα να εμποδίσει έναν αντίπαλο από το να επαναφέρει την μπάλα η οποία διασχίζει το επίπεδο του φιλέ έξω από το οριοθετημένο διάστημα. Δεν έχει σημασία αν η ενέργεια του μέλους της ομάδας να χτυπήσει την μπάλα ήταν σκόπιμη ή όχι. Αυτό σημαίνει ότι ένας προπονητής που στέκεται σε κανονική θέση στην ελεύθερη ζώνη του, πρέπει «να κάνει χώρο» αν ένας αντίπαλος τρέχει για να επαναφέρει την μπάλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 10.1.2.2</p>
---	--

ΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ

<p>3.12 Ένας επιθετικός προσγειώνεται με τις φτέρνες του πάνω στην κεντρική γραμμή, αλλά με το μεγαλύτερο μέρος των πελμάτων του πάνω στα πέλματα του αντίπαλου μπλοκέρ εμποδίζοντάς τον να κινηθεί. Θεωρείται αυτό παρέμβαση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, αυτό είναι παρέμβαση. Παρέμβαση σημαίνει ότι ένας παίκτης εμποδίζει έναν αντίπαλο να κινηθεί ή να παίξει την μπάλα ή παρενοχλεί έναν αντίπαλο στην προσπάθειά του να παίξει την μπάλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4</p>
---	---

<p>3.13 Η σωματική επαφή θεωρείται πάντοτε παρέμβαση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι, πολλές επαφές συμβαίνουν σε έναν αγώνα. Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίζει σφάλμα σε έναν παίκτη, εφόσον αυτός παρεμβαίνει ή εμποδίζει τον αντίπαλο να παίξει τη μπάλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.2.1</p>
--	---

<p>3.14 BINTEO Κατά τη διάρκεια μιας εντυπωσιακής άμυνας, ένας παίκτης περνάει στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων με τέτοιο τρόπο, ώστε το σώμα του έρχεται σε επαφή με το δάπεδο, αλλά και τα δύο του πόδια είναι εντελώς στον αέρα πάνω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων, χωρίς να είναι κάποιο μέρος τους πάνω από την κεντρική γραμμή. Δεν υπάρχει καμιά παρέμβαση στο παιχνίδι των αντιπάλων. Είναι σφάλμα αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Σύμφωνα με τον Καν. 11.2.2, επιτρέπεται η επαφή του πέλματος με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων, ακόμα κι αν το πέλμα είναι μερικώς πάνω από την κεντρική γραμμή, όπως και η επαφή με οποιοδήποτε σημείο του σώματος πάνω από το πέλμα (πέλματα), με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει παρέμβαση στο παιχνίδι των αντιπάλων. Από τη στιγμή που τα πέλματα δεν ήρθαν σε επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων και δεν υπήρξε, στην περίπτωση αυτή, παρέμβαση στο παιχνίδι των αντιπάλων, αυτή η ενέργεια δεν πρέπει να θεωρείται σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.2.2</p>
--	--

ΠΑΙΚΤΗΣ ΣΤΟ ΦΙΛΕΉ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΦΙΛΕ

<p>3.15 BINTEO Μετά από μια ταυτόχρονη επαφή πάνω από το επίπεδο του φιλέ, η μπάλα πέφτει έξω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο της ομάδας «Α». Ποια ομάδα θα έχει το επόμενο σερβίς;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν η επαφή της μπάλας από δύο αντιπάλους είναι πράγματι ταυτόχρονη κι ακριβώς πάνω από το φιλέ, όπου και οι δύο παίκτες έχουν δικαίωμα να παίξουν την μπάλα, και αυτή η μπάλα βγει «έξω», τότε το σφάλμα είναι της ομάδας που βρίσκεται στην αντίθετη πλευρά. Η ομάδα «Α» θα σερβίρει. Καν. 9.1.2.2, 9.1.2.3</p>
<p>3.16 Ένα επιθετικό χτύπημα οδηγεί το φιλέ στα χέρια του μπλοκέρ. Αυτό αποτελεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Αν ο φιλές χτυπήσει στα χέρια του μπλοκέρ, δεν υπάρχει σφάλμα. Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.17 Αφού προσγειώθηκε σταθερά από το άλμα του, ο μπλοκέρ γύρισε και ακούμπησε με τον ώμο του το πλέγμα του φιλέ ανάμεσα στις αντένες. Θα πρέπει να σφυριχτεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Αυτή η επαφή με το φιλέ δεν είναι σφάλμα, επειδή η ενέργεια για παίξιμο της μπάλας είχε ολοκληρωθεί προτού ο μπλοκέρ γυρίσει. Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.18 Ο επιθετικός της ομάδας «Α» χτύπησε τη μπάλα από τη θέση 4, την ώρα που ένας αντίπαλος παίκτης ακούμπησε το φιλέ στη θέση 2 της ομάδας «Α». Αυτό αποτελεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Σφάλμα είναι η επαφή με το φιλέ ανάμεσα στις αντένες, κατά τη διάρκεια της ενέργειας για παίξιμο της μπάλας. Η ενέργεια για παίξιμο της μπάλας περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων) το άλμα, το χτύπημα (ή την προσπάθεια) και τη σταθερή προσγείωση, έτοιμος για μια νέα ενέργεια. Από τη στιγμή που ο αντίπαλος δεν ήταν κοντά στην ενέργεια για παίξιμο της μπάλας και δεν επηρεάζει το παιχνίδι, <u>δεν</u> διαπράττει σφάλμα. Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.19 BINTEO Στην προσπάθεια για μπλοκ, ο μπλοκέρ ακουμπά το φιλέ, αλλά χωρίς να ακουμπήσει τη μπάλα, η οποία ήταν κοντά του. Αυτό αποτελεί σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι – η επαφή γίνεται «στην ενέργεια» ή στην προσπάθεια για παίξιμο της μπάλας, ακόμα κι αν δεν υπήρξε καμιά επαφή με την μπάλα. Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.20 Ένας κεντρικός μπλοκέρ περνά τα χέρια του πέρα από το φιλέ και ακουμπά την πάνω ταινία του φιλέ, στην προσπάθεια του να σταματήσει έναν συνδυασμό κοντά του. Είναι σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι – αυτή η επαφή με το φιλέ ήταν πράγματι ένα «σφάλμα στο φιλέ»: ο μπλοκέρ ήταν κοντά στη φάση και η επαφή με το φιλέ έγινε ανάμεσα στις αντένες. Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.21 BINTEO Ένας επιθετικός, αφού προσγειώνεται σταθερά στο δάπεδο, κάνει δυο βήματα και αγγίζει ελαφρά το φιλέ έξω από τις αντένες, ενώ η μπάλα είναι ακόμα εντός παιδιάς. Είναι αυτό σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι, ο παίκτης δεν έκανε σφάλμα. Κατ' αρχήν: • Η επαφή έγινε έξω από την αντένα. Έπειτα: • Είχε ήδη ολοκληρώσει μια ενέργεια για να παίξει την μπάλα και ήταν έτοιμος για μια νέα ενέργεια. • Δεν χρησιμοποίησε το φιλέ ως βοήθημα για να στηριχτεί ή να σταθεροποιηθεί. Καν. 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4</p>

<p>3.22 Ένας επιθετικός προσγειώνεται στο δάπεδο χωρίς ισορροπία, κάνει δυο βήματα και πιέζει με το στήθος του το φιλέ ανάμεσα στις αντένες, ενώ η μπάλα είναι ακόμα εντός παιδιάς. Αν ο παίκτης δεν είχε πιάσει το φιλέ, θα είχε πέσει στο γήπεδο των αντιπάλων. Είναι αυτό σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, αν ένας παίκτης χρησιμοποιεί τον φιλέ σαν βοήθημα για να στηριχτεί ή να σταθεροποιηθεί, ανάμεσα στις αντένες, η ενέργεια αυτή θεωρείται παρέμβαση στο παιχνίδι.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.23 Ένας πασαδόρος κάνει μια κοντινή πάσα και όταν ο επιθετικός χτυπάει την μπάλα, χτυπάει επίσης με το γόνατό του και τον πασαδόρο, κάνοντάς τον να ακουμπήσει ελαφρά το φιλέ. Είναι σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, γιατί ο πασαδόρος ήταν σε ενέργεια για να παίξει την μπάλα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.24 BINTEO Μια παίκτρια χτυπά το φιλέ με το πόδι, ενώ είναι σε ενέργεια για να παίξει την μπάλα. Ήταν κανονική μια τέτοια ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Αυτή η ενέργεια είναι αντικανονική. Η παίκτρια που ακούμπησε το φιλέ ήταν σε ενέργεια για να παίξει την μπάλα, όταν χτύπησε το φιλέ. Ο κανόνας δεν διαφέρει αν η επαφή με το φιλέ γίνει με το βραχίονα, το χέρι ή το πόδι.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.25 BINTEO Μια παίκτρια ακουμπά το φιλέ με τα μαλλιά της, ενώ είναι σε ενέργεια για να παίξει την μπάλα. Ήταν κανονική μια τέτοια ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί σφάλμα μόνο αν είναι ξεκάθαρο ότι η επαφή με το φιλέ επηρέασε τη δυνατότητα των αντιπάλων να παίξουν την μπάλα ή ότι διέκοψε τη φάση (π.χ. μια αλογοουρά μπερδεύεται στο φιλέ). Αν δεν υπάρξει καμιά παρέμβαση ούτε στο παιχνίδι των αντιπάλων ούτε στη φάση, ο διαιτητές δεν πρέπει να σταματήσουν το παιχνίδι.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.26 BINTEO Ένας επιθετικός, αφού καρφώνει την μπάλα, χτυπάει το χέρι του μπλοκέρ, το οποίο είχε περάσει πέρα από το επίπεδο του φιλέ και το οδηγεί στην πάνω ταινία του φιλέ. Υπάρχει κάποιο σφάλμα σε αυτή την ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν ο 1ος διαιτητής καταλάβει ότι ο επιθετικός οδήγησε το χέρι του μπλοκέρ στο φιλέ με εσκεμμένη κίνηση, τότε ο επιθετικός έκανε σφάλμα παρεμβαίνοντας στο παιχνίδι των αντιπάλων, το οποίο και δεν συμβαδίζει με το πνεύμα του ΕΥ ΑΓΩΝΙΖΕΣΘΑΙ. Επομένως, η ενέργεια του επιθετικού θεωρείται απρεπής συμπεριφορά και πρέπει να τιμωρηθεί με την κατάλληλη εφαρμογή της κλίμακας των τιμωριών. Ωστόσο, αν δεν υπάρχει προφανής εσκεμμένη ενέργεια από τον επιθετικό, η επαφή του φιλέ από τον μπλοκέρ δεν μπορεί να θεωρηθεί σφάλμα, επειδή η ενέργειά του αλλοιώθηκε από τον επιθετικό.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1, 20.2.1</p>
<p>3.26.1 BINTEO Μια παίκτρια, που συμμετείχε σε ομαδικό μπλοκ, τελείωσε την ενέργεια της και προσγειώθηκε. Ωστόσο, η συμπαίκτριά της πέφτει πάνω της κατά την προσγείωση</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Οι παίκτες που συμμετέχουν σε ομαδικό μπλοκ θεωρούνται ως «ένα σώμα».</p>

<p>και αυτό προκαλεί την επαφή της παίκτριας με τον φιλέ ανάμεσα στις αντένες. Αυτή η επαφή είναι σφάλμα;</p>	<p>Αν ένας από αυτούς βρίσκεται ακόμα σε ενέργεια για να παίξει την μπάλα, τότε σημαίνει ότι όλο το «σώμα» βρίσκεται σε ενέργεια. Συνεπώς, η επαφή του άλλου παίκτη με το φιλέ θεωρείται σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.3.1</p>
---	---

ΣΕΡΒΙΣ

<p>3.27 Μόλις ένας παίκτης εκτέλεσε το σερβίς, ο σημειωτής υπέδειξε στο 2ο διαιτητή «λάθος παίκτης στο σερβίς» (λάθος περιστροφή). Ο διαιτητής διέκοψε το παιχνίδι. Ήταν σωστή αυτή η ενέργεια του σημειωτή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σωστή ενέργεια από το σημειωτή. Όταν ετοιμάζεται να σερβίρει λάθος παίκτης, ο σημειωτής θα πρέπει να περιμένει να εκτελεστεί το σερβίς, προτού ενημερώσει τους διαιτητές για το σφάλμα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2</p>
---	--

<p>3.28 Μετά το σφύριγμα για σερβίς, η ομάδα που είχε το σερβίς αντιλαμβάνεται ότι ο παίκτης που ετοιμαζόταν να σερβίρει δεν ήταν ο σωστός. Ο σωστός παίκτης τότε μπήκε στη ζώνη του σερβίς έτοιμος να σερβίρει. Επιτρέπεται να σερβίρει αυτός ο παίκτης;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι – με την προϋπόθεση ότι το σερβίς θα εκτελεστεί από τον σωστό παίκτη εντός 8 δευτερολέπτων από το σφύριγμα. Ο 1ος διαιτητής δεν σφυρίζει δεύτερη φορά.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 12.4.4</p>
--	--

<p>3.29 Ο παίκτης που σερβίρει πετά τη μπάλα στον αέρα και μετά την αφήνει να πέσει στο δάπεδο. Αφού η μπάλα αναπηδά, την πιάνει και εκτελεί άμεσα το σερβίς εντός των επιτρεπόμενων 8". Είναι αυτό μια επιτρεπόμενη ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Η μπάλα πρέπει να χτυπηθεί με την παλάμη ή οποιοδήποτε σημείο του βραχίονα, αφού έχει υψωθεί ή απελευθερωθεί από το(α) χέρι(α). Οποιαδήποτε ενέργεια θεωρηθεί από τον 1ο διαιτητή ως «πέταγμα της μπάλας για σερβίς» πρέπει να ολοκληρωθεί με την εκτέλεση του σερβίς.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 12.4.2</p>
---	---

<p>3.30 Μετά το σερβίς, η μπάλα χτυπά το φιλέ και την αντένα προτού παιχτεί από την ομάδα που υποδέχεται. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε σφάλμα στο σερβίς. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή είναι σωστή. Η μπάλα που χτυπάει στην αντένα είναι «έξω». Με βάση τους κανονισμούς, αν αυτή η ενέργεια συμβεί στην πλευρά του 2ου διαιτητή, τότε ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίζει το σφάλμα. Αν στη διάρκεια της φάσης, μετά το 3ο χτύπημα της ομάδας, η μπάλα περάσει/χτυπήσει την αντένα, τότε το σφύριγμα και η υπόδειξη είναι και πάλι «ΕΞΩ».</p> <p style="text-align: right;">Καν. 8.4.3, 23.3.2.3 θ, 24.3.2.8., 27.2.1.3</p>
---	---

<p>3.31 Μετά το σερβίς, η μπάλα χτυπά στο φιλέ λίγο πιο κάτω από την πάνω λευκή ταινία. Πότε πρέπει να σφυρίζει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σφυρίζει τη στιγμή που είναι ξεκάθαρο ότι η μπάλα δεν θα περάσει το φιλέ μέσα από το οριοθετημένο διάστημα. Ο 1ος διαιτητής δεν πρέπει να περιμένει έως ότου η μπάλα ακουμπήσει το δάπεδο ή χτυπήσει σε κάποιον παίκτη της ομάδας που σερβίρει.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 12.6.2.1</p>
---	---

<p>3.32 Μετά από σερβίς της ομάδας «Α», η μπάλα χτυπάει στο φιλέ και, ενώ πέφτει προς το δάπεδο στην πλευρά της ομάδας «Α», ένας παίκτης της ομάδας «Β» βάζει τα χέρια του κάτω από το φιλέ και την πιάνει πριν αυτή πέσει στο δάπεδο. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι – ο 1ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίζει αμέσως μόλις η μπάλα δεν περάσει το φιλέ. Εκείνη τη στιγμή η μπάλα είναι εκτός παιδιάς.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 12.6.2.1</p>
---	---

<p>3.32.1 BINTEO Επιτρέπεται να εκτελεσθεί σερβίς με άλμα χτυπώντας την μπάλα με τα δύο χέρια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Ο κανονισμός αναφέρει ότι η μπάλα στο σερβίς, ανεξάρτητα αν είναι με άλμα ή όχι, πρέπει να χτυπηθεί με το ένα χέρι/βραχίονα. Συνεπώς το χτύπημα με τα δύο χέρια είναι σφάλμα και δεν επιτρέπεται. Καν. 12.4.1, 12.6.1.2</p>
--	--

ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

<p>3.33 Ο πασαδόρος, που παίζει στην πίσω ζώνη, πηδάει μέσα από τη ζώνη επίθεσης για να κάνει πάσα, <u>ενώ η μπάλα βρίσκεται εξολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ</u>, στέλνοντας την μπάλα προς έναν επιθετικό. Προτού ο επιθετικός ακουμπήσει την μπάλα, αυτή περνάει το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ, όπου και μπλοκάρεται από τον αντίπαλο πασαδόρο. Υπάρχει κάποιο σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Η πάσα έγινε αντικανονικό επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης, μόλις αυτό ολοκληρώθηκε (σε αυτή την περίπτωση τη στιγμή της επαφής με το μπλοκ). Η αντίπαλη ομάδα πρέπει να κερδίσει τη φάση. Καν. 13.1.3</p>
--	--

<p>3.34 Αντί για πάσα σε συμπαίκτη του, ο πασαδόρος που παίζει στην πίσω ζώνη και βρίσκεται στην μπροστινή ζώνη, αποφασίζει να κάνει πλασέ για να περάσει την μπάλα στο αντίπαλο γήπεδο. Η μπάλα βρισκόταν εξολοκλήρου πάνω από το φιλέ. Επιτρέπεται σε αντίπαλο παίκτη να κάνει μπλοκ σε αυτήν την μπαλιά περνώντας τα χέρια του εντελώς πάνω από το φιλέ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι - αυτό ήταν ένα επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης. Τη στιγμή που ο μπλοκέρ ακουμπά την μπάλα, το αντικανονικό επιθετικό χτύπημα ολοκληρώνεται. Καν. 13.1.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
--	--

<p>3.35 BINTEO Στο δεύτερο χτύπημα της ομάδας, ένας παίκτης περνά την μπάλα, που βρίσκεται κοντά στο φιλέ, προς το αντίπαλο γήπεδο. Κατά τη γνώμη του 1ου διαιτητή, κανένας παίκτης της ομάδας «Α» δεν θα μπορούσε να παίξει τη μπάλα. Ο μπλοκέρ της ομάδας «Β» πέρασε τα χέρια του πέρα από το επίπεδο του φιλέ και μπλόκαρε τη μπάλα. Ποια είναι η σωστή απόφαση από τον 1ο διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ακόμα και στην περίπτωση της δεύτερης μπαλιάς, αν η μπάλα κατευθύνεται προς το γήπεδο της αντίπαλης ομάδας, θεωρείται επιθετικό χτύπημα. Αφού κατά τη γνώμη του διαιτητή, κανένας παίκτης της ομάδας «Α» δεν θα μπορούσε να παίξει την μπάλα, το μπλοκ της ομάδας «Β» είναι κανονικό. Καν. 13.1.1, 14.3, Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας 14.1</p>
---	---

<p>3.36 Στη δεύτερη μπαλιά, ένας παίκτης, που παίζει στην πίσω ζώνη, σηκώνεται μέσα από την επιθετική ζώνη και καρφώνει την μπάλα, ενώ αυτή βρίσκεται εξολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Η μπάλα αναπηδά στο φιλέ και δεν περνάει προς τους αντιπάλους. Είναι αυτό σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Αφού η μπάλα δεν πέρασε το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ ούτε ήρθε σε επαφή με μπλοκ, το επιθετικό χτύπημα δεν έχει ολοκληρωθεί. Η φάση συνεχίζεται. Καν. 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
---	--

<p>3.37 Παίκτης της ομάδας «Α» που είχε την υποδοχή, σηκώθηκε πίσω από τη γραμμή επίθεσης και χτύπησε την μπάλα που ερχόταν από σερβίς, ενώ αυτή βρισκόταν εξολοκλήρου ψηλότερα από το φιλέ. Η επαφή με την μπάλα έγινε πίσω από τη γραμμή επίθεσης. Θα πρέπει να συνεχιστεί η φάση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, εφόσον το σημείο επαφής με τη μπάλα ήταν εξολοκλήρου πίσω από τη γραμμή επίθεσης. Καν. 13.3.4, 19.3.1.3</p>
---	--

ΜΠΛΟΚ

<p>3.38 Μετά από κακή υποδοχή της ομάδας «Α», η μπάλα πέρασε το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ. Ο κεντρικός μπλοκέρ της ομάδας «Β» χτύπησε τη μπάλα προς το αντίπαλο γήπεδο και αυτή ακούμπησε το υψωμένο χέρι του πασαδόρου της ομάδας «Α», ο οποίος έπαιζε στην πίσω ζώνη και το χέρι του βρισκόταν ακόμα πάνω από το φιλέ. Η μπάλα ακολούθως κατέληξε πάνω από το φιλέ προς το γήπεδο της ομάδας «Β». Ποιος έχει διαπράξει σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Το «μπλοκ» του πασαδόρου ήταν αντικανονικό γιατί ήταν παίκτης της πίσω ζώνης. Το να σταματά κανείς την πορεία της μπάλας που έρχεται από το αντίπαλο γήπεδο είναι μπλοκ, εάν μέρος του σώματος βρίσκεται πάνω από το ύψος του φιλέ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2</p>
<p>3.39 Επιτρέπεται ο μπλοκέρ να περάσει τα χέρια του στο αντίπαλο γήπεδο για να κάνει μπλοκ σε μια ενέργεια για πάσα του αντιπάλου;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Είναι σφάλμα να γίνει μπλοκ σε πάσα. Ωστόσο, είναι απολύτως απαραίτητο ο 1ος διαιτητής να μπορεί να διακρίνει την ενέργεια του πασαδόρου. Θα πρέπει να είναι σίγουρος αν η πάσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ήταν παράλληλη προς το φιλέ (σφάλμα του μπλοκ) ή • κατευθυνόταν προς το φιλέ, μετατρέποντας την πάσα σε επιθετικό χτύπημα (κανένα σφάλμα αν δεν υπάρχει συμπαίκτης του πασαδόρου διατεθειμένος να παίξει την μπάλα και κοντά σε αυτή). <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1, 14.3</p>
<p>3.40 Παίκτης της ομάδας «Α» έκανε μπλοκ σε επίθεση της ομάδας «Β». Ακολούθως ο κεντρικός μπλοκέρ της ομάδας «Β» έκανε μπλοκ στο μπλοκ της ομάδας «Α». Επιτρέπεται αυτή η ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, μπλοκ είναι η ενέργεια να εμποδιστεί να περάσει η μπάλα που έρχεται από την αντίπαλη ομάδα, επομένως επιτρέπεται το μπλοκ στο μπλοκ των αντιπάλων.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 14.1.1</p>
<p>3.41 Μετά από επιτυχημένο μπλοκ και προτού η μπάλα πέσει στο δάπεδο των αντιπάλων, βρήκε λίγο στο πέλμα του μπλοκέρ, το οποίο πατούσε στο δάπεδο των αντιπάλων. Ο 1ος διαιτητής έδωσε την μπάλα στην ομάδα του μπλοκέρ. Σωστή απόφαση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σωστή απόφαση από τον 1ο διαιτητή.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.2.1</p>
<p>3.42 Ο μπλοκέρ της ομάδας «Β», περνώντας κανονικά τα χέρια του πέρα από το φιλέ, μπλοκάρει την μπάλα, η οποία έπειτα κινείται λίγα μέτρα παράλληλα με το φιλέ. Ένας άλλος παίκτης της ομάδας «Β» την χτύπησε με μια κίνηση σαν μπλοκ προς στο γήπεδο της ομάδας «Α». Η μπάλα δεν είχε περάσει ποτέ στο χώρο της ομάδας «Β». Ποια ομάδα θα έχει το επόμενο σερβίς;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η ομάδα «Α». Η ενέργεια του δεύτερου παίκτη δεν μπορεί να θεωρηθεί μπλοκ, καθώς η μπάλα προερχόταν από μπλοκ του συμπαίκτη του. Επομένως έκανε επιθετικό χτύπημα στο διάστημα των αντιπάλων, κάτι που συνιστά σφάλμα σύμφωνα με τους κανονισμούς.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3</p>
<p>3.43 Επιτρέπεται στον επιθετικό να χτυπήσει με τα δύο χέρια την μπάλα που έρχεται από υποδοχή συμπαίκτη του, σαν μπλοκ και να την κατευθύνει στην άλλη πλευρά;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται «διπλή μπαλιά» ή «πιαστή» ή «μεταφορά». Ωστόσο, η επαφή με την μπάλα θα πρέπει να γίνει στη δική του πλευρά του φιλέ και όχι στην πλευρά των αντιπάλων.</p>

<p>3.44 Η μπάλα κάνει πολλαπλές επαφές με το κεφάλι και τα χέρια διάφορων μπλοκέρ. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Με την προϋπόθεση ότι πρόκειται για μία ενέργεια για μπλοκ και όχι ξεχωριστές ενέργειες, αυτό λογίζεται ως μία επαφή στο μπλοκ. Μετά το μπλοκ η ομάδα δικαιούται ακόμα τρεις επαφές με τη μπάλα. Καν. 9.1, 14.2, 14.4.1</p>
<p>3.45 Αντικανονικό επιθετικό χτύπημα παίκτη της πίσω ζώνης και αντικανονικό μπλοκ (ταυτόχρονη επαφή) στο χώρο της ομάδας του επιθετικού. Ποιας ομάδας είναι το σφάλμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Διπλό σφάλμα και επομένως επανάληψη της φάσης. Το επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης ήταν αντικανονικό. Το ταυτόχρονο μπλοκ ήταν αντικανονική ενέργεια του μπλοκέρ, επειδή η επαφή έγινε στο χώρο της ομάδας του επιθετικού. Καν. 13.3.1,13.3.3, 14.1.1,14.6.1, 14.6.2</p>
<p>3.46 Ένας παίκτης της πίσω ζώνης βρίσκεται σε απόσταση από ομαδικό μπλοκ και κάτω από την κορυφή του φιλέ – αλλά έρχεται σε επαφή με την μπάλα. Πρόκειται για αντικανονικό μπλοκ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Ο παίκτης δεν αποτελεί μέρος του ομαδικού μπλοκ και δεν βρίσκεται ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ όταν ακουμπά τη μπάλα. Επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μπλοκέρ. Αυτή η επαφή θεωρείται ως το πρώτο χτύπημα της ομάδας. Καν. 9.3.1, 14.1.1</p>
<p>3.47 Η επαφή του μπλοκέρ με την μπάλα έγινε κάτω από το ψηλότερο σημείο του φιλέ, ωστόσο μέρος του χεριού του ήταν πάνω από το φιλέ. Είναι αυτό μπλοκ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι – είναι πολύ σημαντικό το ότι μέρος του σώματός του είναι ψηλότερα από το φιλέ. Η ομάδα επομένως έχει ακόμη τρία χτυπήματα. Καν. 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>
<p>3.48 Ένας μπλοκέρ ακούμπησε την μπάλα όταν έχει ήδη τελειώσει το άλμα του και όλο του το σώμα ήταν χαμηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Όταν ο ίδιος ξαναχτύπησε τη μπάλα, ο διαιτητής σφύριξε «διπλή μπαλιά». Ήταν σωστή η απόφαση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η απόφαση ήταν σωστή. Τη στιγμή της επαφής με την μπάλα κανένα μέρος του σώματός του δεν βρισκόταν ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Επομένως, η ενέργειά του δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μπλοκ, αλλά ως πρώτη μπαλιά. Έτσι η δεύτερη επαφή του με την μπάλα είναι «διπλή μπαλιά». Καν. 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>
<p>3.49 Αντικανονικό επιθετικό χτύπημα από παίκτη της πίσω ζώνης και προσπάθεια για μπλοκ από τον Λίμπερο – ποιο σφάλμα συμβαίνει πρώτα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Το επιθετικό χτύπημα γίνεται αντικανονικό όταν η μπάλα περνά εξολοκλήρου το φιλέ ή έρχεται σε επαφή με το μπλοκ. Η προσπάθεια του Λίμπερο για μπλοκ προηγείται της ολοκλήρωσης του επιθετικού χτυπήματος και επομένως θεωρείται ως το πρώτο σφάλμα. Καν. 19.3.1.3</p>

ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΑΙΚΤΩΝ

4.1

Τρεις παίκτες εισέρχονται στη ζώνη αλλαγής. Αφού το αίτημα αναγνωρίστηκε και ανακοινώθηκε από τον σημειωτή, ο προπονητής αποφάσισε να πραγματοποιήσει μόνο τις δύο αλλαγές. Πώς πρέπει να ενεργήσει ο 2ος διαιτητής;

Απάντηση/Εξήγηση

Αυτό επιτρέπεται, αρκεί να μην προκαλεί καθυστέρηση. Ο 2ος διαιτητής θα επιτρέψει απλά μια διπλή αλλαγή.

Καν. 15.10.2, 15.10.3α, 15.10.4, 16.1

4.2

Ένας παίκτης εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής (ο σημειωτής χτύπησε την κόρνα), ενώ ένας συμπαίκτης του μόλις ξεκινά από την περιοχή προθέρμανσης για να προσπαθήσει να εισέλθει στη ζώνη αλλαγής. Πόσες αλλαγές πρέπει να επιτρέψουν οι διαιτητές σύμφωνα με τους κανονισμούς;

Απάντηση/Εξήγηση

Η στιγμή του αιτήματος είναι η είσοδος του/των αναπληρωματικού (-ών) στη ζώνη αλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να επιτρέψει μόνο την αλλαγή του παίκτη που εισήλθε στη ζώνη αλλαγής. Η δεύτερη ενέργεια πρέπει να απορριφθεί αφού δεν είναι μέρος του αρχικού αιτήματος. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, ο 2ος διαιτητής έχει το δικαίωμα να «διώξει» τον παίκτη που προσπαθεί να εισέλθει στη ζώνη αλλαγής, ώστε να αποτρέψει ένα αντικανονικό αίτημα. Με μια τέτοια ενέργεια, ο 2ος διαιτητής αντιλαμβάνεται πολύ καλά τι σημαίνει η φράση «τέχνη της διαιτησίας».

Καν. 15.10.3α, 15.10.3β, 15.11.1.3

4.3

Ο προπονητής «κάνει αίτημα» για αλλαγή στέλνοντας τον παίκτη του στη ζώνη αλλαγής. Επειδή ο παίκτης δεν ήταν έτοιμος να αγωνιστεί (λάθος πινακίδα/χωρίς πινακίδα/φοράει φόρμα κτλ.), η αλλαγή απορρίφθηκε και η ομάδα τιμωρήθηκε με καθυστέρηση. Μόλις δόθηκε η τιμωρία, η ομάδα έκανε ξανά αίτημα για αλλαγή. Επιτρέπεται να κάνει αυτό το δεύτερο αίτημα στη διάρκεια της ίδιας διακοπής;

Απάντηση/Εξήγηση

Καθώς το πρώτο αίτημα για αλλαγή απορρίφθηκε, η ομάδα δεν είχε δικαίωμα να κάνει αίτημα για δεύτερη συνεχόμενη αλλαγή στην ίδια διακοπή του αγώνα. Πρέπει να περάσει τουλάχιστον μία ολοκληρωμένη φάση για να έχει η ίδια ομάδα δικαίωμα να κάνει νέο αίτημα για αλλαγή παίκτη.

Καν. 15.3.2

4.4

Ο αναπληρωματικός εισήλθε στη ζώνη αλλαγής κρατώντας μια λανθασμένη αριθμημένη πινακίδα (π.χ. με το δικό νούμερο) και ψάχνει να βρει τη σωστή. Ο 1ος διαιτητής τιμώρησε την ομάδα με καθυστέρηση αλλά επέτρεψε την αλλαγή. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;

Απάντηση/Εξήγηση

Όχι. Σε όλες τις διοργανώσεις όπου χρησιμοποιούνται αριθμημένες πινακίδες αλλαγής, ο αναπληρωματικός πρέπει να εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής με τη σωστή αριθμημένη πινακίδα. Συνεπώς το αίτημα για αλλαγή πρέπει να απορριφθεί και η ομάδα να τιμωρηθεί με καθυστέρηση.

Καν. 15.10.3γ, 16.1.1, 16.2

4.5

Αν ο αναπληρωματικός παίκτης εισέλθει στη ζώνη αλλαγής ταυτόχρονα με το σφύριγμα του 1ου διαιτητή για σερβίς, θα πρέπει ο 2ος διαιτητής να επιτρέψει την αλλαγή;

Απάντηση/Εξήγηση

Γενικά αυτή η κατάσταση είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικού αιτήματος. Θα πρέπει να απορριφθεί και το παιχνίδι να συνεχιστεί αν το παιχνίδι δεν έχει ήδη σταματήσει κι αν αυτό ήταν το πρώτο αντικανονικό αίτημα της ομάδας. Ωστόσο, εάν το παιχνίδι σταματήσει λόγω αυτού του αιτήματος (ο παίκτης που βρίσκεται στο γήπεδο πάει

προς τη ζώνη αλλαγής ή οι ομάδες αναμένουν την απόφαση του διαιτητή κτλ.), θα πρέπει να θεωρηθεί ως καθυστέρηση. Η φάση θα πρέπει να σταματήσει με σφύριγμα, η αλλαγή δεν θα επιτραπεί και η ομάδα θα τιμωρηθεί με καθυστέρηση.

Η ίδια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί αν ήταν ένα επαναλαμβανόμενο αντικανονικό αίτημα από τη ίδια ομάδα, το οποίο θεωρείται ως καθυστέρηση.

Καν. 15.10.3α, 15.11.1.1, 15.11.3, 16.2

4.6

Ο παίκτης Νο 8 μπαίνει στη ζώνη αλλαγής κρατώντας την πινακίδα με το Νο 10. Ο προπονητής του όμως επιμένει να αλλαχτεί ο παίκτης Νο 9. Μετά από σύντομη συζήτηση, ο 2ος διαιτητής απορρίπτει την αλλαγή και η ομάδα τιμωρείται με προειδοποίηση καθυστέρησης. Ήταν σωστή η απόφαση;

Απάντηση/Εξήγηση

Η απόφαση ήταν σωστή. Η αλλαγή του Νο 8 με το Νο 10 θα ήταν επιτρεπτή. Όμως ο προπονητής επέμενε να βγει το Νο 9. Αφού ο αναπληρωματικός δεν είχε τη σωστή πινακίδα και αυτό προκάλεσε καθυστέρηση, ο διαιτητής σωστά τιμώρησε την ομάδα με καθυστέρηση. Η αλλαγή πρέπει να απορριφθεί.

Καν. 16.1.1, 16.2

4.7

Ένας παίκτης τραυματίζεται και **πρέπει** να αλλαχτεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή. Στη διάρκεια της ίδιας διακοπής, η ομάδα **κάνει αίτημα** για μια επιπλέον αλλαγή. Ο 2ος διαιτητής δέχεται το αίτημα. Ήταν σωστή η απόφασή του;

Απάντηση/Εξήγηση

Ναι, η απόφαση ήταν σωστή.

Ο πρώτος παίκτης ήταν αναγκαίο να αλλαχτεί με κατ' εξαίρεση αλλαγή λόγω τραυματισμού. Η ομάδα έχει ακόμη το δικαίωμα να ΚΑΝΕΙ ΑΙΤΗΜΑ για αλλαγή στην ίδια διακοπή.

Καν. 15.7

4.8

Ο παίκτης Νο 6 της ομάδας «Α» τιμωρείται με αποκλεισμό και γίνεται κανονική αλλαγή με τον παίκτη Νο 7. Αυτή ήταν η πρώτη αλλαγή της ομάδας στο σετ και υπήρχαν άλλοι τρεις παίκτες στον πάγκο. Στη διάρκεια της επόμενης φάσης ο παίκτης Νο 7 της ομάδας «Α» τραυματίζεται και δεν μπορεί να συνεχίσει τον αγώνα.

Πώς θα συνεχιστεί το παιχνίδι;

Απάντηση/Εξήγηση:

Από τη στιγμή που ο παίκτης Νο 7 δεν μπορεί να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή, μολονότι αυτή θα ήταν μόλις η δεύτερη αλλαγή της ομάδας στο σετ, μπορεί να αλλαχτεί με μια κατ' εξαίρεση αλλαγή.

Καν. 15.7,15.8

4.9

Ένας παίκτης, που είχε ήδη δηλωθεί στην αρχική περιστροφή, τραυματίζεται πριν από την έναρξη του αγώνα. Μπορεί να αλλαχτεί πριν από τον αγώνα;

Απάντηση/Εξήγηση

Ναι – αλλά θα πρέπει να γίνει η επίσημη χειροσήμανση της αλλαγής (από τον προπονητή και από τον 2ο διαιτητή, έτσι ώστε όλοι να κατανοήσουν την περίπτωση) και να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα ως μια κανονική αλλαγή.

Καν. 7.3.2, 7.3.4

4.10

Αφού η ομάδα «Α» έχει πραγματοποιήσει και τις έξι αλλαγές που δικαιούται σε ένα σετ, διαπιστώνεται ότι ο παίκτης Νο 7 βρίσκεται στον αγωνιστικό χώρο, ενώ θα έπρεπε να είναι στον πάγκο. Από τη στιγμή που δεν υπάρχουν διαθέσιμες κανονικές αλλαγές, ποια είναι η σωστή διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν οι διαιτητές;

Απάντηση/Εξήγηση

Από τη στιγμή που η ομάδα έχει λανθασμένη σύνθεση εξάδας, η οποία προκλήθηκε από μια αντικανονική αλλαγή, θα ακολουθηθεί η διαδικασία που αναφέρεται στον Καν. 15.9.2 ως εξής:

α. Πόντος και σερβίς στην ομάδα «Β».

β. Η αλλαγή πρέπει να διορθωθεί. Ο παίκτης Νο 7 πρέπει να βγει από το σετ και να επιστρέψει στην εξάδα ο σωστός παίκτης. Αυτή η διόρθωση δεν υπολογίζεται ως κανονική αλλαγή.

	<p>γ. Όλοι οι πόντοι που κέρδισε η ομάδα «Α» όσο αγωνιζόταν αντικανονικά ο παίκτης Νο 7 πρέπει να ακυρωθούν, αλλά το σκορ της αντίπαλης ομάδας παραμένει ως έχει.</p> <p>δ. Δεν υπάρχει καμιά άλλη τιμωρία για την ομάδα «Α».</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.9.2</p>
<p>4.11 Αφού η ομάδα «Β» έχει πραγματοποιήσει πέντε αλλαγές, δύο αναπληρωματικοί μπαίνουν στη ζώνη αλλαγής. Ποια είναι η σωστή αντίδραση του 2ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής πρέπει να υπενθυμίσει στον προπονητή ότι μπορεί να κάνει μόνο μία αλλαγή και να τον ρωτήσει ποια από τις δύο θα κάνει. Αν δεν υπάρξει καθυστέρηση, η άλλη αλλαγή απορρίπτεται ως αντικανονικό αίτημα το οποίο σημειώνεται στο φύλλο αγώνα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.5, 15.6, 15.11, 16.1</p>
<p>4.12 Μια ομάδα ζητάει δύο αλλαγές, αλλά ο σημειωτής μετά τον έλεγχο διαπιστώνει ότι το ένα αίτημα από αυτές τις αλλαγές είναι κανονικό και το άλλο ότι είναι αντικανονικό. Τι πρέπει να κάνει ο 2ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής θα επιτρέψει την αλλαγή που είναι κανονική και θα απορρίψει την άλλη, ανεξάρτητα από τη σειρά με την οποία οι αναπληρωματικοί πλησίασαν την πλάγια γραμμή. Το αίτημα για αντικανονική αλλαγή πρέπει να τιμωρηθεί με καθυστέρηση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.6, 16.1.3</p>
<p>4.13 Το αίτημα μιας ομάδας για αλλαγή παίκτη απορρίπτεται από το σημειωτή πατώντας την κόρνα για δεύτερη φορά. Όταν ο 2ος διαιτητής ελέγχει το φύλλο αγώνα διαπιστώνει ότι η αλλαγή ήταν κανονική και διόρθωσε ξανά την κατάσταση. Όλο αυτό ήταν αρκετά δυσάρεστο. Ποια έπρεπε να είναι αντίδραση του 2ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η διαδικασία που ακολούθησε ο 2ος διαιτητής ήταν σωστή. Οι αλλαγές αποφάσεων, ωστόσο, δημιουργούν μια αρκετά δυσμενή εντύπωση για το διαιτητικό σώμα.</p>
<p>4.14 Ένας αναπληρωματικός παίκτης στεκόταν στη ζώνη αλλαγής έτοιμος να αγωνιστεί. Όμως ο παίκτης που έπρεπε να βγει, αρνήθηκε αρχικά να βγει από την εξάδα. Είναι αυτό καθυστέρηση; Πρέπει να απορριφθεί η αλλαγή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, αυτό είναι καθυστέρηση. Ωστόσο, ΑΥΤΗ ΤΗ ΦΟΡΑ η αλλαγή θα επιτραπεί, γιατί το αίτημα ήταν σύμφωνο με τους κανονισμούς και γιατί την καθυστέρηση την προκάλεσε ο παίκτης που βρισκόταν ήδη στην εξάδα και όχι ο αναπληρωματικός. Όμως, όταν ο αναπληρωματικός παίκτης δεν είναι έτοιμος να αγωνιστεί και προκαλεί καθυστέρηση, η σωστή εφαρμογή των κανονισμών είναι να απορριφθεί η αλλαγή και η ομάδα να τιμωρηθεί με καθυστέρηση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 16.1.1, 23.2.3</p>
<p>4.15 Όταν το φύλλο αρχικής παράταξης και οι θέσεις των παικτών στο γήπεδο δεν συμφωνούν, πώς θα πρέπει να ενεργήσει ο 2ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να δείξει το φύλλο αρχικής παράταξης στον προπονητή και να τον ρωτήσει τι θέλει να κάνει. Εάν ο προπονητής θέλει να διατηρήσει τις θέσεις των παικτών όπως αυτοί βρίσκονται στο γήπεδο, θα πρέπει να κάνει κανονικές αλλαγές στο 0-0. Αυτή είναι μια περίπτωση όπου ο προπονητής θα πρέπει να κάνει την αντίστοιχη χειροσήμανση προς αποφυγή παρεξηγήσεων.</p>

	<p>Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει επίσης να κάνει όλη την επίσημη διαδικασία, ώστε η κατάσταση να γίνει πλήρως κατανοητή από το κοινό.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.3.5.2, 7.3.5.3</p>
<p>4.16 Ο παίκτης Νο 6, έτοιμος να αγωνιστεί, εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής κατά τη διάρκεια μιας διακοπής και ο σημειωτής χτυπάει την κόρνα. Εκείνη τη στιγμή ο προπονητής αλλάζει γνώμη και λέει στον παίκτη να επιστρέψει στην περιοχή προθέρμανσης. Έπρεπε να γίνει η αλλαγή; Ποια είναι η σωστή διαδικασία σε αυτή την περίπτωση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Το αίτημα για αλλαγή ήταν σωστό και ο σημειωτής είχε ήδη χτυπήσει την κόρνα. Εξαιτίας του αιτήματος, ο αγώνας σταμάτησε. Δεν είναι υποχρεωτικό να γίνει η αλλαγή, αλλά αυτή η διαδικασία προκάλεσε καθυστέρηση και πρέπει να τιμωρηθεί.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.10.3α, 15.10.3γ, 16.1.1</p>
<p>4.17 BINTEO Μετά το σφύριγμα για σερβίς, ένας αναπληρωματικός παίκτης εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής. Ο σημειωτής αγνόησε το γεγονός και ο αγώνας δεν σταμάτησε. Στο τέλος της φάσης, ο 2ος διαιτητής είτε στον σημειωτή να καταγράψει ένα αντικανονικό αίτημα στο φύλλο αγώνα. Ήταν σωστή αυτή η διαδικασία;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 2ος διαιτητής έπραξε σωστά. Ήταν μια τυπική περίπτωση αντικανονικού αιτήματος που έπρεπε να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα. Αν ήταν ένα επαναλαμβανόμενο αντικανονικό αίτημα, θα έπρεπε να υπάρχει τιμωρία καθυστέρησης.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.11.2, 16.1.1</p>
<p>4.18 Αν ο σημειωτής πατήσει την κόρνα για αλλαγή κατά λάθος (μετά το σφύριγμα για σερβίς / ο παίκτης δεν εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής), θα πρέπει η ομάδα να χρεωθεί με αντικανονικό αίτημα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Από τη στιγμή που το λάθος έγινε από τον σημειωτή, αυτό δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ούτε αντικανονικό αίτημα ούτε καθυστέρηση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.10.3α, 15.10.3γ</p>
<p>4.19 Ένας μη καταγεγραμμένος παίκτης βρέθηκε να είναι στον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Πώς θα πρέπει να ενεργήσουν οι διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο προπονητής και ο αρχηγός της ομάδας έχουν το καθήκον να ελέγξουν την αναγραφή της σύνθεσης των παικτών και να την επιβεβαιώσουν με την υπογραφή τους. Ένας μη καταγεγραμμένος παίκτης που έχει αγωνιστεί, θα πρέπει να βγει από το παιχνίδι μόλις αυτό διαπιστωθεί και να περάσει στον αγώνα ένας κανονικά δηλωμένος παίκτης. Όλοι οι πόντοι που κέρδισε η ομάδα, όσο ο μη δηλωμένος παίκτης αγωνιζόταν, θα ακυρωθούν και η αντίπαλη ομάδα θα κερδίσει έναν πόντο και το επόμενο σερβίς. Αν το λάθος ανακαλυφθεί μετά το τέλος του σετ, η ομάδα θα έχανε αυτό το σετ. Αν το λάθος ανακαλυφθεί μετά το τέλος του αγώνα, ολόκληρος ο αγώνας θα είχε χαθεί λόγω του μη καταγεγραμμένου παίκτη που αγωνίστηκε.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2</p>
<p>4.20 Κατά τη διάρκεια μιας διακοπής, η ομάδα «Α» που είχε την υποδοχή έκανε αίτημα για αλλαγή παίκτη. Στην ίδια διακοπή, η ομάδα «Β» τιμωρήθηκε με ποινή, συνεπώς η ομάδα «Α» έκανε μια περιστροφή. Μετά από αυτό, η ομάδα «Α» ζήτησε μια νέα αλλαγή παίκτη. Είναι αυτό δυνατό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, γιατί υπήρχε πράγματι μια ολοκληρωμένη φάση (όπως αυτή ορίζεται στους κανονισμούς) μεταξύ των δύο αιτημάτων για αλλαγή παίκτη.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.2.2</p>

<p>4.21 Κατά τον έλεγχο της αρχικής περιστροφής, ο 2ος διαιτητής πρόσεξε ότι το νούμερο του Λίμπερο ήταν γραμμένο στο χαρτάκι θέσεων στην αρχική εξέδρα. Ζήτησε από τον προπονητή να το διορθώσει και ενημέρωσε και τον σημειωτή για το θέμα. Μετά από αυτό ο αγώνας ξεκίνησε. Ήταν σωστή η διαδικασία;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σε αυτή την περίπτωση, ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να ζητήσει από τον προπονητή ένα νέο και διορθωμένο χαρτάκι θέσεων (το οποίο θα έχει διόρθωση μόνο στη θέση στην οποία το νούμερο του Λίμπερο είχε αναγραφεί κατά λάθος). Μόλις η αρχική περιστροφή της ομάδας ελεγχθεί με βάση το νέο διορθωμένο χαρτάκι θέσεων, ο 2ος διαιτητής θα δώσει την άδεια στον Λίμπερο να μπει.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 7.3.5.2</p>
--	--

<p>4.22 Μια ομάδα κάνει αίτημα για αλλαγή παίκτη, το οποίο απορρίπτεται λόγω λανθασμένης πινακίδας αλλαγής. Αυτή η ενέργεια προκάλεσε ποινή καθυστέρησης, επειδή η ομάδα είχε ήδη προειδοποίηση καθυστέρησης. Μπορεί η ομάδα να κάνει ένα νέο αίτημα για αλλαγή στην ίδια διακοπή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Αφού οι τιμωρίες με «ποινή» θεωρούνται ολοκληρωμένες φάσεις, το νέο αίτημα γίνεται δεκτό σε αυτή την περίπτωση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 6.1.3 – 15 - 15.2.1, 15.11.1.3</p>
---	--

<p>4.22.1 BINTEO Μια ομάδα θέλει κάνει διπλή αλλαγή. Ένας παίκτης εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής έτοιμος να αγωνιστεί, ενώ ο άλλος παίκτης ψάχνει ακόμα την πινακίδα αλλαγής. Πριν τελειώσουν τα διαδικαστικά της πρώτης αλλαγής, ήταν ήδη στη θέση του. Ήταν σωστή η διαδικασία από τους διαιτητές που επέτρεψαν και τις δύο αλλαγές χωρίς να παρέμβουν;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Οι διαιτητές εφάρμοσαν σωστά τη νέα προσέγγιση για τις πολλαπλές αλλαγές. Αν δεν υπάρχει κάποια πραγματική καθυστέρηση, οι διαιτητές πρέπει να είναι ευέλικτοι.</p> <p style="text-align: right;">Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας</p>
--	--

<p>4.22.2 BINTEO Ένας αναπληρωματικός παίκτης, φορώντας το μπλουζάκι προθέρμανσης, εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής κρατώντας το ταμπελάκι. Τη στιγμή της αλλαγής στην πλάγια γραμμή, το αντιλαμβάνεται, βγάζει το μπλουζάκι και το δίνει στον παίκτη που βγαίνει από τον αγώνα. Είναι αυτή μια σωστή διαδικασία αλλαγής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Ένας αναπληρωματικός πρέπει να είναι έτοιμος να αγωνιστεί την ώρα του αιτήματος για αλλαγή. Παίκτης που φοράει μπλουζάκι προθέρμανσης δεν μπορεί να θεωρηθεί έτοιμος να αγωνιστεί, συνεπώς το αίτημα για αλλαγή πρέπει να απορριφθεί και η ομάδα να τιμωρηθεί με καθυστέρηση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.10.3α, 15.10.3β</p>
--	--

ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ

<p>4.23 Ένας λάθος παίκτης εκτελεί το σερβίς για την ομάδα «B». Αυτό γίνεται αντιληπτό αργότερα στο σετ, μετά τη λήξη του επόμενου τεχνικού τάιμ-άουτ. Μετά από τις αντίστοιχες συνέπειες (την ακύρωση των πόντων που είχαν κερδηθεί από την ομάδα «B» που είχε λάθος περιστροφή, τη διόρθωση των θέσεων, πόντο και σερβίς στην ομάδα «A»), πρέπει οι διαιτητές να δώσουν ξανά τεχνικό τάιμ-άουτ, όταν η ομάδα που προηγείται φτάνει ξανά στο σκορ για το τεχνικό τάιμ-άουτ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι, μόνο ένα τεχνικό τάιμ-άουτ δίνεται στα 4 πρώτα σετ στα ακόλουθα σκορ: όταν η ομάδα που προηγείται φτάνει στον 8ο και στον 16ο πόντο.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.4.1</p>
---	---

<p>4.24 Τι προηγείται – ένα αυτόματο τεχνικό τάιμ-άουτ ή ένα αίτημα για τάιμ-άουτ από τον προπονητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ένα τεχνικό τάιμ-άουτ θα πρέπει να δοθεί πριν από μια κανονική διακοπή του αγώνα. Αν μετά το τεχνικό τάιμ-άουτ ο προπονητής θέλει να ζητήσει και ένα κανονικό τάιμ-άουτ, τότε θα πρέπει να το αιτηθεί εκ νέου.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.4.2</p>
---	--

ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ

<p>4.25 BINTEO Μπορεί μια ομάδα να ζητήσει αλλαγή παίκτη πριν ΚΑΙ μετά από τάιμ-άουτ, όλα στην ίδια διακοπή του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι – ενώ η ίδια ομάδα μπορεί να ζητήσει δύο τάιμ-άουτ στην ίδια διακοπή, δύο διαδοχικά αιτήματα για αλλαγή ΔΕΝ επιτρέπονται και το δεύτερο αίτημα πρέπει να θεωρηθεί ως αντικανονικό. Καν. 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3α, 15.11.1.3, 25.2.2.6</p>
<p>4.26 BINTEO Ένας προπονητής κάνει ένα τρίτο αίτημα για τάιμ-άουτ, το οποίο και εγκρίθηκε από τον 2ο διαιτητή. Εκείνη τη στιγμή ο σημειωτής κατάλαβε ότι αυτό ήταν το τρίτο τάιμ-άουτ για την ομάδα και ενημέρωσε τον 2ο διαιτητή. Ποια είναι η σωστή διαδικασία για τους διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Κανονικά αυτό είναι ένα αντικανονικό αίτημα – αλλά τώρα υπάρχει καθυστέρηση. Άρα το τάιμ-άουτ απορρίπτεται ή διακόπτεται άμεσα. Οι παίκτες επιστρέφουν στο γήπεδο. Ο αρχηγός αγώνα ενημερώνεται για την καθυστέρηση και η ομάδα τιμωρείται με καθυστέρηση. Καν. 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6</p>
<p>4.27 Είναι δυνατό να χρεωθεί μια ομάδα αντικανονικό αίτημα ΑΦΟΥ έχει ήδη χρεωθεί με προειδοποίηση ή ποινή καθυστέρησης;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι είναι δυνατό. Αν και ασυνήθιστο, ένα αντικανονικό αίτημα μπορεί να ακολουθήσει μετά από μια τιμωρία καθυστέρησης – αυτό δεν είναι κλιμάκωση της καθυστέρησης! Ο κανόνας που αναφέρεται στα αντικανονικά αιτήματα και ο κανόνας που αναφέρεται στις καθυστερήσεις, είναι και οι δύο πολύ ξεκάθαροι στο τι θεωρείται αντικανονικό αίτημα και στο τι θεωρείται καθυστέρηση. Συνεπώς, ακόμα κι αν μια ομάδα έχει ήδη δεχτεί τιμωρία καθυστέρησης, μερικές ενέργειες είναι ΜΟΝΟ αντικανονικά αιτήματα και δεν συνδυάζονται με την καθυστέρηση που προηγήθηκε. Καν. 15.5, 16.1</p>
<p>4.27.1 Επιτρέπεται μια ομάδα να κάνει αίτημα για τάιμ-άουτ ή για αλλαγή παίκτη, αν ένα αίτημα για κανονική διακοπή αγώνα έχει ήδη απορριφθεί και τιμωρηθεί με προειδοποίηση καθυστέρησης;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Με τη νέα προσέγγιση, σε αυτή την περίπτωση η ομάδα πρέπει να περιμένει το τέλος της επόμενης ολοκληρωμένης φάσης για να κάνει νέο αίτημα για κανονική διακοπή (με εξαίρεση μιας αλλαγής παίκτη λόγω τραυματισμού/ασθένειας). Αν παρόλα αυτά η ομάδα κάνει ένα αίτημα, αυτό δεν θα θεωρηθεί αντικανονικό, απλά θα πρέπει να γίνει υπενθύμιση στην ομάδα. Οδηγίες & Κατευθύνσεις διαιτησίας</p>

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ

<p>4.28 BINTEO Μπορεί ένας παίκτης να αγωνίζεται ενώ αιμορραγεί η μύτη του;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Οι διαιτητές θα πρέπει να δείχνουν κατανόηση σε περιπτώσεις τραυματισμών στις οποίες ένας παίκτης αιμορραγεί. Αν μια άμεση ιατρική παρέμβαση δεν επιλύσει το πρόβλημα, ο παίκτης θα πρέπει να αλλαχτεί ή να αντικατασταθεί έως ότου σταματήσει η αιμορραγία και το αίμα να καθαριστεί από τη στολή του. Στον αναπληρωματικό θα πρέπει να δοθεί ένας εύλογος χρόνος να βγάλει τη φόρμα του και να μπει στον αγώνα. Είναι μια αποδεκτή διαδικασία από τον 1ο διαιτητή να μην τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση ούτε να της ζητήσει να κάνει αίτημα για κανονική διακοπή. Καν. 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3α, 17.1.1</p>
<p>4.29 BINTEO Ο Λίμπερο τραυματίζεται στο χέρι ενώ έκανε μια άμυνα. Μετά από σύντομη ιατρική βοήθεια, ο παίκτης δήλωσε ότι είναι σε θέση να συνεχίσει τον αγώνα. Ο διαιτητής έκανε σήμα να συνεχιστεί ο αγώνας με τον Λίμπερο. Ήταν σωστή η απόφαση από τον 1ο διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή είναι σωστή. Για την ασφάλεια του παίκτη, ο 1ος διαιτητής πρέπει να σταματήσει αμέσως τη φάση όταν συμβεί ένας τραυματισμός και να επιτρέψει στο γιατρό της ομάδας και/ή σε ιατρική βοήθεια να εισέλθουν στον αγωνιστικό χώρο. Αν ο τραυματισμός είναι αρκετά σοβαρός, ο παίκτης θα πρέπει να βγει από το παιχνίδι για τουλάχιστον μια φάση. Η βασική απόφαση του 1ου διαιτητή είναι να δώσει στον παίκτη και/ή στο γιατρό της ομάδας έναν εύλογο χρόνο για να δουν τη σοβαρότητα του τραυματισμού, αλλά και να περιορίσει το χρόνο αυτό μέχρι του σημείου που θα χρειαστεί αλλαγή. Καν. 15.7, 17.1.2</p>
<p>4.30 BINTEO Ένα ατύχημα συμβαίνει τη στιγμή μιας αλλαγής παίκτη, που έχει ως συνέπεια η μύτη του αναπληρωματικού να αιμορραγεί. Ποια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Πρώτα απ' όλα, ο διαιτητής θα πρέπει να ζητήσει ιατρική παρέμβαση. Είναι απαραίτητο να σταματήσει ο αγώνας. Αν ο παίκτης δεν μπορεί να αναρρώσει, θα πρέπει να γίνει μια κανονική αλλαγή, αν και θα πρόκειται για τη δεύτερη αλλαγή κατά τη διάρκεια της ίδιας διακοπής του αγώνα. Εάν δεν είναι δυνατόν να γίνει κανονική αλλαγή, τότε θα πρέπει να γίνει κατ' εξαίρεση αλλαγή. Καν. 15.11.1.3</p>
<p>4.31 Ο αρχηγός της ομάδας τραυματίζεται πριν την έναρξη του αγώνα. Πώς πρέπει να χειριστούμε αυτή την κατάσταση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η διαδικασία καθορίζεται από τη στιγμή του τραυματισμού. Η βασική αρχή είναι γραμμένη στον Καν. 4.1.3. Όταν το φύλλο αγώνα έχει υπογραφεί από τους αρχηγούς και τους προπονητές, δηλαδή μετά την κλήρωση, η ομάδα δεν έχει δικαίωμα να αλλάξει τη σύνθεση (εκτός της περίπτωσης όπου τραυματίζεται ο Λίμπερο, δεν μπορεί να παίξει και ο προπονητής ζητάει να επαναπροσδιορίσει ως νέο Λίμπερο τον αρχικό αρχηγό της ομάδας). Με βάση αυτό, αν ο τραυματισμός του αρχηγού της ομάδας συμβεί πριν την κλήρωση και δεν μπορεί να αγωνιστεί, ο προπονητής πρέπει να ορίσει έναν νέο αρχηγό ομάδας, τοποθετώντας μια λωρίδα κάτω από το νούμερό του και κυκλώνοντας το νούμερο του παίκτη στο φύλλο αγώνα.</p>

	<p>Αυτός ο νέος αρχηγός της ομάδας θα έχει όλα τα καθήκοντα και τα δικαιώματα (π.χ. εκπροσωπεί την ομάδα του στην κλήρωση).</p> <p>Αν ο τραυματισμός του αρχικού αρχηγού της ομάδας συμβεί μετά την κλήρωση, ο προπονητής δεν έχει δικαίωμα να ορίσει άλλον αρχηγό της ομάδας. Ωστόσο, ο προπονητής πρέπει να ορίσει έναν «γενικό αρχηγό αγώνα», οποίος θα πάρει τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του αρχικού αρχηγού της ομάδας και θα υπογράψει το φύλλο αγώνα στο τέλος.</p> <p>Και στις δύο περιπτώσεις, το γεγονός του τραυματισμού θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7</p>
--	---

<p>4.32</p> <p>Η ομάδα «Α» κάνει μια αλλαγή παίκτη και η επόμενη φάση διακόπτεται λόγω τραυματισμού παίκτη της ομάδας «Α». Ο παίκτης δεν μπορεί να συνεχίσει. Αφού δεν υπάρχει ολοκληρωμένη φάση μεταξύ των αιτημάτων για αλλαγή, γίνεται να αλλαχτεί ο τραυματισμένος παίκτης με κανονική αλλαγή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ναι γίνεται.</p> <p>Μολονότι είναι αντικανονικό να ζητηθεί δεύτερη αλλαγή χωρίς ολοκληρωμένη φάση, όταν υπάρχει «ανωτέρα βία» όπως αυτή η περίπτωση, επιτρέπεται να γίνει αλλαγή του τραυματισμένου παίκτη.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.11.1.3</p>
---	---

<p>4.33 BINTEO</p> <p>Ποια είναι η σωστή διαδικασία, όταν ένας τραυματισμένος παίκτης δεν μπορεί να αλλαχτεί με κανονικό τρόπο στη ζώνη αλλαγής (π.χ. όταν τον μεταφέρουν εκτός αγωνιστικού χώρου);</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Για να γίνει μια τέτοια αλλαγή ξεκάθαρη για όλους, ο αναπληρωματικός παίκτης πρέπει να πάρει την πινακίδα με τον αριθμό του τραυματισμένου παίκτη και να εισέλθει στη ζώνη αλλαγής. Η πινακίδα θα δοθεί στο 2ο διαιτητή και αυτός θα την επιστρέψει στην ομάδα.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 15.10.1, 17.1.1</p>
---	---

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

<p>4.34</p> <p>Πριν από την έναρξη του τρίτου σετ ο 1ος διαιτητής σφυρίζει για την είσοδο των ομάδων στον αγωνιστικό χώρο, αλλά η μία από τις ομάδες δεν ανταποκρίνεται. Αφού ο διαιτητής περίμενε αρκετά δευτερόλεπτα, τιμώρησε την ομάδα με προειδοποίηση καθυστέρησης και οι παίκτες της ομάδας εισήλθαν στο γήπεδο. Είναι σωστή η ενέργεια του διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ναι, ο 1ος διαιτητής έπραξε σωστά. Οι ομάδες πρέπει να κληθούν να πάρουν τις θέσεις τους. Αν δεν αντιδράσουν, ο 1ος διαιτητής πρέπει να τις τιμωρήσει με προειδοποίηση καθυστέρησης. Αν η ομάδα ακόμα δεν αντιδρά, πρέπει να δοθεί ποινή καθυστέρησης. Αν και αυτό είναι αναποτελεσματικό, τότε θεωρείται άρνηση να αγωνιστεί, η ομάδα μηδενίζεται και χάνει τον αγώνα με 0-3 (0-25, 0-25, 0-25).</p> <p>Αν μια ομάδα καθυστερεί να επανέλθει μετά από τάιμα-άουτ, πρέπει να ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 6.4.1, 16.1</p>
---	---

<p>4.35 Μια ομάδα θα τιμωρηθεί με καθυστέρηση αν μετά το τέλος των φάσεων οι παίκτες μαζεύονται όλοι σαν ένα σώμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να δώσει στους παίκτες μιας ομάδας κάτι περισσότερο από έναν εύλογο χρόνο για να πάρουν τις θέσεις τους για την επόμενη φάση. Πρέπει να επιτρέπει πανηγυρισμούς και ενθουσιασμό, αλλά χωρίς να αφήνει το παιχνίδι να καθυστερεί. Ο 1ος διαιτητής πρέπει να ζητήσει από την ομάδα να πάρουν τις θέσεις τους. Αν αντιληφθεί, ότι οι παίκτες χρησιμοποιούν αυτή την συμπεριφορά ως τακτική για να καθυστερούν το παιχνίδι συνεχώς, η ομάδα θα πρέπει να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Καν. 16.1.2, 16.1.5</p>
---	---

<p>4.36 Ένας παίκτης αρνείται να αγωνιστεί, επειδή σε ένα σημείο του γηπέδου υπάρχει ιδρώτας από προηγούμενη προσπάθεια άλλου παίκτη. Πώς πρέπει να αντιδράσει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής <u>δεν πρέπει ποτέ να δεχτεί το αίτημα</u> από ομάδα για να σκουπιστεί το γήπεδο, γιατί αυτό το αίτημα οδηγεί σε τιμωρία καθυστέρησης. Τα παιδιά για το γρήγορο σκούπισμα πρέπει να καθαρίσουν τον ιδρώτα από το δάπεδο. Οι παίκτες μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν τις μικρές πετσέτες που έχουν μαζί τους. Όταν ο 1ος διαιτητής το κρίνει απαραίτητο να σκουπιστεί το γήπεδο από τα παιδιά, μπορεί να δώσει την εντολή. Ο έλεγχος ενός αγώνα είναι πάντα του 1ου διαιτητή, αν δεν υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου. Αν τελικά η ομάδα εξακολουθεί να αρνείται να αγωνιστεί, ο διαιτητής μπορεί να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση ή ακόμα και με μηδενισμό. Καν. 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2</p>
--	---

<p>4.37 Στη διάρκεια του διαλείμματος μεταξύ δύο σετ, μια ομάδα πήγε ολόκληρη στα αποδυτήρια και επέστρεψε μετά από 5 λεπτά. Ο 1ος διαιτητής την τιμώρησε με καθυστέρηση και ο αγώνας συνεχίστηκε. Ήταν αυτή η σωστή αντίδραση από τον διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Κατ' αρχήν, μια ομάδα δεν επιτρέπεται να φύγει από το χώρο της διοργάνωσης χωρίς άδεια από τους διαιτητές. Παρόλα αυτά, μετά από δύομισι λεπτά, ο 2ος διαιτητής πρέπει να πάει στην ομάδα και να της υπενθυμίσει ότι πρέπει να επιστρέψει άμεσα, ώστε να μην θεωρηθεί ότι απέχει. Όταν θα επιστρέψουν στο γήπεδο, ο 1ος διαιτητής θα τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση. Καν. 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1</p>
---	---

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

<p>4.38 Ποια είναι η σωστή αντίδραση εκ μέρους του 1ου διαιτητή στην περίπτωση που θεατές διακόπτουν τον αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής πρέπει να διακόψει τον αγώνα και ο διοργανωτής ή η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να λάβουν μέτρα για να αποκατασταθεί η τάξη. Η διακοπή θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα. Καν. 17.2, 17.3</p>
--	--

<p>4.39 BINTEO Μετά από άμυνα στην ελεύθερη ζώνη πίσω από την τελική γραμμή, η μπάλα χτύπησε στο γερανό της τηλεοπτικής κάμερας, ο οποίος βρισκόταν μέσα στο αγωνιστικό διάστημα. Οι διαιτητές πρέπει να σταματήσουν τον αγώνα. Ο 1ος διαιτητής θα θεωρήσει αυτήν την ενέργεια ως «άουτ» ή ως «εξωτερική παρέμβαση»;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Μέσα στον αγωνιστικό χώρο οι παίκτες έχουν προτεραιότητα στη μπάλα. Αν η μπάλα χτυπήσει ένα εξωτερικό αντικείμενο ή ένα άτομο που εισέρχονται έξω από τον αγωνιστικό χώρο, π.χ. ο γερανός της τηλεοπτικής κάμερας ή ένας δημοσιογράφος πιάνει την μπάλα, αυτό θεωρείται «εξωτερική παρέμβαση» και η φάση πρέπει να επαναληφθεί. Καν. 17.2</p>
--	---

<p>4.40 BINTEO</p> <p>Ένας κεντρικός επιθετικός, κατά την προετοιμασία για επίθεση, χάνει ένα παπούτσι, το οποίο πέφτει στην μπροστινή ζώνη. Καρφώνει την μπάλα και έπειτα η ομάδα χάνει τη φάση. Μετά το τέλος της φάσης, ο κεντρικός επιθετικός ζητάει να φορέσει ξανά το παπούτσι του. Οι διαιτητές δεν παρενέβησαν ούτε στη διάρκεια της φάσης ούτε μετά. Πώς οι διαιτητές θα χειριστούν σωστά μια τέτοια κατάσταση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Η βασική αρχή είναι η ασφάλεια των παικτών. Αν οι διαιτητές κρίνουν ότι το παπούτσι, που είναι μέρος του εξοπλισμού ενός παίκτη, δημιουργεί επικινδυνότητα, πρέπει να σταματήσουν τον αγώνα. Επειδή προφανώς ο παίκτης δεν έχασε σκόπιμα το παπούτσι του, το αίτημά του να το ξαναφορέσει δεν μπορεί να θεωρηθεί καθυστέρηση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 17.2</p>
<p>4.41 BINTEO</p> <p>Αν ένας παίκτης, τρέχοντας για την μπάλα, συγκρουστεί με την σκάλα του 1ου διαιτητή, θα πρέπει η φάση να διακοπεί αυτόματα και να επαναληφθεί;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Όχι.</p> <p>Ο διαιτητής θα κρίνει αν η σύγκρουση αυτή επηρεάζει τα καθήκοντά του.</p> <p>Αν ο διαιτητής δεν μπορεί να συνεχίσει κανονικά τη δουλειά του, η φάση πρέπει να σταματήσει και να επαναληφθεί. Αν δεν υπάρχει καμιά παρέμβαση λόγω της σύγκρουσης, η φάση πρέπει να συνεχιστεί χωρίς διακοπή.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 17.2</p>

<p>5.1 Επιτρέπεται ο Λίμπερο να μπει στον αγώνα χωρίς την έγκριση του 2ου διαιτητή, αφού αυτός θα έχει ελέγξει την παράταξη της ομάδας πριν από την έναρξη του σετ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, επιτρέπεται. Ο παίκτης της αρχικής εξάδας θα πρέπει να βρίσκεται στο γήπεδο τη στιγμή του ελέγχου της αρχικής παράταξης. Μόλις ο 2ος διαιτητής ελέγξει την αρχική παράταξη, ο Λίμπερο μπορεί να αντικαταστήσει τον παίκτη της πίσω ζώνης. Δεν είναι απαραίτητο για την ομάδα να χρησιμοποιήσει ή να ξεκινήσει με Λίμπερο. Καν. 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1</p>
<p>5.2 Η ομάδα έχει κάνει όλες τις αλλαγές που δικαιούται στο σετ και κάποιος παίκτης που αγωνίζεται αποβάλλεται. Τη στιγμή της τιμωρίας, ο Λίμπερο κάθεται στον πάγκο. Πώς θα συνεχιστεί ο αγώνας;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο παίκτης που αποβάλλεται ή αποκλείεται θα πρέπει να αλλαχτεί άμεσα με κανονική αλλαγή. Εφόσον δεν μπορεί να γίνει αυτό, η ομάδα χαρακτηρίζεται ελλιπής και χάνει το σετ (σημ.: δεν υπάρχει επιλογή για κατ' εξαίρεση αλλαγή σε αυτή την περίπτωση). Καν. 6.4.3, 15.7, 15.8</p>
<p>5.3 Επιτρέπεται ο Λίμπερο να εισέλθει στον αγώνα με κανονική αλλαγή στη θέση κάποιου παίκτη που τραυματίστηκε;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Ο Λίμπερο δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε καμία αλλαγή, είτε κανονική είτε σε κατ' εξαίρεση. Καν. 15.5, 15.7, 17</p>
<p>5.4 Ο Λίμπερο, που έχει αντικαταστήσει τον παίκτη Νο 5 στον αγώνα, αποβάλλεται από το σετ. Ποια είναι η σωστή διαδικασία για να συνεχιστεί ο αγώνας;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν η ομάδα έχει δύο Λίμπερο, ο προπονητής μπορεί να αντικαταστήσει άμεσα τον τιμωρημένο ενεργό Λίμπερο με τον δεύτερο Λίμπερο. Αν η ομάδα έχει μόνο έναν Λίμπερο, μπορεί να επιλέξει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να στείλει τον παίκτη Νο 5 στον αγώνα στη θέση του Λίμπερο και να αγωνιστεί χωρίς Λίμπερο για το υπόλοιπο σετ, ή • ο προπονητής να επαναπροσδιορίσει έναν νέο Λίμπερο από τους παίκτες που δεν είναι στην εξάδα τη στιγμή του επαναπροσδιορισμού και ο νέος Λίμπερο μπορεί άμεσα και απ' ευθείας να αντικαταστήσει τον τιμωρημένο ενεργό Λίμπερο (ο οποίος και δεν επιτρέπεται να αγωνιστεί για το υπόλοιπο του αγώνα). <p>Καν. 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4</p>
<p>5.5 BINTEO Μπορεί μια αντικατάσταση Λίμπερο να γίνει ταυτόχρονα με μια αλλαγή παίκτη;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι – επειδή η «αντικατάσταση» δεν είναι «αλλαγή» και το αντίστροφο. Καν. 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.6 BINTEO Ο Λίμπερο αντικαθιστά καθυστερημένα τον παίκτη στη θέση 1. Η αντικατάσταση έγινε μετά το σφύριγμα του 1ου διαιτητή για σερβίς, αλλά πριν την εκτέλεση του σερβίς. Ποια είναι η σωστή αντίδραση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν αυτό συνέβη για πρώτη φορά στον αγώνα, ο 1ος διαιτητής πρέπει να αφήσει τη φάση να συνεχιστεί χωρίς διακοπή. Στο τέλος της φάσης, πρέπει να ενημερώσει τον αρχηγό αγώνα ότι αυτή δεν είναι η σωστή διαδικασία. Επόμενες αργοπορημένες αντικαταστάσεις πρέπει να τιμωρούνται άμεσα με καθυστέρηση, διακόπτοντας τη φάση.</p>

	<p><u>Ωστόσο, η αντικατάσταση του Λίμπερο ισχύει.</u> Αν η αντικατάσταση γίνει μετά την εκτέλεση του σερβίς, ο 1ος διαιτητής πρέπει να σφυρίζει λάθος θέσεις. Καν. 19.3.2.5</p>
<p><u>5.7</u> Η ομάδα έκανε μια αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο, η οποία έγινε αντιληπτή πριν από την εκτέλεση του σερβίς. Πώς χειριζόμαστε αυτή την κατάσταση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν αυτό γίνει αντιληπτό, ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να σφυρίζει για να βγει ο παίκτης. Η αντικανονική αντικατάσταση θα ακυρωθεί και η ομάδα θα τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Αν γίνει αντιληπτό αφού ο αγώνας συνεχιστεί, οι συνέπειες είναι ίδιες όπως σε μια αντικανονική αλλαγή παίκτη. Καν. 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p><u>5.8</u> Στην μια προσπάθειά του να παίξει την μπάλα, ο μοναδικός Λίμπερο της ομάδας (που αγωνιζόταν αντικαθιστώντας τον παίκτη Νο 4), τραυματίστηκε στο πόδι και δεν μπορούσε να συνεχίσει να αγωνίζεται. Ο προπονητής του τότε αποφάσισε ότι θέλει να επαναπροσδιορίσει τον παίκτη Νο 4 ως Λίμπερο. Είναι αυτό δυνατόν;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι άμεσα, γιατί ο κανονικός παίκτης που έχει αντικατασταθεί εξαιρείται από έναν επαναπροσδιορισμό τη στιγμή του αιτήματος για επαναπροσδιορισμό. Αν ο προπονητής θέλει τον παίκτη Νο 4 να είναι ο νέος Λίμπερο, ο παίκτης Νο 4 θα πρέπει πρώτα να επιστρέψει στο γήπεδο αντικαθιστώντας τον τραυματισμένο Λίμπερο και να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή. Μετά μπορεί να εισέλθει στον αγώνα ως ο νέος Λίμπερο, μόνο μετά από μια ολοκληρωμένη φάση, γιατί η δεύτερη αντικατάσταση θα ήταν αντικανονική στην ίδια διακοπή. Καν. 19.1.3., 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2</p>
<p><u>5.9.</u> Επιτρέπεται ο προπονητής της ομάδας να είναι ταυτόχρονα και Λίμπερο;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Ο κανονισμός δεν επιτρέπει στον Λίμπερο να είναι αρχηγός ομάδας ή αγώνα. Ο κανονισμός δεν απαγορεύει στον Λίμπερο να είναι προπονητής και να καθοδηγεί την ομάδα πίσω από τη γραμμή προπονητή. Καν. 5.2.3.4</p>
<p><u>5.10</u> Από λάθος του Λίμπερο και του παίκτη που αντικαθιστούσε, ο παίκτης βγήκε για ελάχιστο χρονικό διάστημα από το κυρίως αγωνιστικό χώρο (αυτό το γεγονός δεν πρόλαβε να καταγραφεί στο φύλλο ελέγχου Λίμπερο) – αλλά αμέσως διόρθωσαν το λάθος από μόνοι τους. Αυτό μετρά ως αντικατάσταση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι, αυτό δεν λογίζεται ως αντικατάσταση, γιατί πρέπει να μεσολαβήσει μια ολοκληρωμένη φάση μεταξύ δύο αντικαταστάσεων του Λίμπερο. Εδώ πρόκειται για ένα προφανές λάθος που δεν θα πρέπει να μετρήσει ως σφάλμα. Καν. 19.3.2.1, 19.3.2.2</p>

<p>5.11 Μια ομάδα ξέχασε να αντικαταστήσει τον Λίμπερο όταν αυτός πέρασε στην μπροστινή ζώνη στη θέση 4. Μετά από τρεις πόντους, ο 1ος διαιτητής αντιλαμβάνεται ότι ο Λίμπερο βρίσκεται αντικανονικά στον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Ποια είναι η σωστή απόφαση που πρέπει να πάρει ο διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όταν ένας κανονικά δηλωμένος παίκτης βρίσκεται αντικανονικά στην εξάδα, αυτό τιμωρείται με πόντο και σερίβις στην αντίπαλη ομάδα, η εξάδα διορθώνεται και από την ομάδα που έκανε το λάθος ακυρώνονται οι πόντοι που κέρδισε από τη στιγμή που έγινε το σφάλμα (αν μπορεί να προσδιοριστεί αυτή η στιγμή). Οι πόντοι της αντίπαλης ομάδας παραμένουν σε ισχύ. Καν. 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2</p>
<p>5.12. Στη διάρκεια της επίσημης προθέρμανσης στο φιλέ, ενώ έχει παραδοθεί το φύλλο αρχικής παράταξης στον σημειωτή, στο οποίο περιλαμβάνεται ο αρχηγός της ομάδας, ο μοναδικός Λίμπερο μιας ομάδας τραυματίζεται. Επιτρέπεται ο αρχηγός να επαναπροσδιοριστεί ως ο νέος Λίμπερο και ποια διαδικασία θα εφαρμοστεί;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι, επιτρέπεται. Ενώ όντως ο Λίμπερο δεν μπορεί να είναι αρχηγός ομάδας ή αγώνα, ο αρχηγός της ομάδας μπορεί να παραιτηθεί από όλα τα δικαιώματα και τα καθήκοντα της θέσης του, ώστε να αγωνιστεί ως επαναπροσδιορισμένος Λίμπερο. Από τη στιγμή που ο αρχηγός της ομάδας ήταν ήδη δηλωμένος στην αρχική παράταξη, η ακολουθία των ενεργειών είναι η εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αλλαγή του αρχηγού με άλλον παίκτη με κανονική αλλαγή πριν την έναρξη του αγώνα. 2. Αίτημα από τον προπονητή για να ορίσει νέο αρχηγό ομάδας. 3. Επαναπροσδιορισμός του νέου Λίμπερο. 4. Αίτημα από τον διαιτητή ώστε ο νέος Λίμπερο να αλλάξει τη στολή του (ή να καλύψει τη δική του στολή με μια μπλουζα ή γιλέκο που υπάρχουν για αυτό το σκοπό στον συμπληρωματικό εξοπλισμό). 5. Οδηγία στον σημειωτή: <ul style="list-style-type: none"> • Να ξανά-καταγράψει τον αρχικό αρχηγό της ομάδας ως τον νέο ή επαναπροσδιορισμένο Λίμπερο (σε αντικατάσταση του αρχικού Λίμπερο). • Να καταγράψει τον νέο αρχηγό ομάδας. <p>Οι λεπτομέρειες αυτών των καταγραφών και επαναπροσδιορισμών πρέπει να σημειωθούν στις «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» του φύλλου αγώνα. Καν. 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.4.2.5</p>
<p>5.13. Ο Λίμπερο αντικαταστάθηκε και αμέσως επέστρεψε στον αγώνα (χωρίς να μεσολαβήσει ολοκληρωμένη φάση ανάμεσα στις δύο αντικαταστάσεις). Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Αυτή είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο. Τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να την απορρίψει και ο 1ος διαιτητής να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση. Σε αγώνες όπου υπάρχει βοηθός σημειωτής, είναι δική του ευθύνη να ελέγχει τις αντικαταστάσεις του Λίμπερο. Σε αυτή την περίπτωση, τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης θα έπρεπε να πατήσει την κόρνα υποδεικνύοντας έτσι το σφάλμα. Καν. 19.3.2.9, 23.2.3</p>

<p>5.14. Ο Λίμπερο αντικαταστάθηκε από έναν κανονικό παίκτη. Μετά το σερβίς, μια μπάλα μπαίνει στο γήπεδο και φάση σταματάει. Πριν το σφύριγμα για να επαναληφθεί το σερβίς, ο Λίμπερο επιχειρεί να αντικαταστήσει τον παίκτη στη θέση 6. Ο 2ος διαιτητής δεν του το επέτρεψε. Είναι σωστή η ενέργεια του 2ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αυτή είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο, καθώς δεν μεσολάβησε μία <u>ολοκληρωμένη</u> φάση ανάμεσα στις δύο αντικαταστάσεις του Λίμπερο. Τη στιγμή της δεύτερης αντικατάστασης ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να την απορρίψει και ο 1ος διαιτητής να τιμωρήσει την ομάδα με καθυστέρηση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.2.1</p>
<p>5.15. Ο Λίμπερο μιας ομάδας τραυματίστηκε στη διάρκεια του αγώνα και ο 2ος διαιτητής επέτρεψε στο γιατρό και στον προπονητή να μπουν στον αγωνιστικό χώρο για να εξετάσουν τη σοβαρότητα του τραυματισμού. Αποφάσισαν να βγάλουν τον Λίμπερο έξω και να μπει ο αντικατεστημένος κανονικός παίκτης. Αφού βγήκε από το γήπεδο, ο Λίμπερο ισχυρίστηκε ότι ανάρρωσε και επέμενε να επιστρέψει για να αγωνιστεί. Οι διαιτητές το επέτρεψαν και ο αγώνας συνεχίστηκε. Ήταν σωστό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι, δεν έπρεπε να επιτραπεί. Ακόμα κι αν ήταν μια περίπτωση τραυματισμού, ο Λίμπερο μπορούσε να αντικατασταθεί με μια κανονική αντικατάσταση. Επίσης, ο Λίμπερο μπορεί ακόμα να συμμετέχει στον αγώνα μέχρι να δηλωθεί αδυναμία να συνεχίσει (Καν. 19.4.2). Συνεπώς, αυτή η περίπτωση ήταν λανθασμένη επειδή έγιναν δύο συνεχόμενες αντικαταστάσεις χωρίς να μεσολαβήσει ολοκληρωμένη φάση. Αυτή είναι μια περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.2.1, 19.3.2.8</p>
<p>5.16 Η Λίμπερο της ομάδας «Α» τραυματίζεται στο χέρι στη διάρκεια του αγώνα και η ομάδα κάνει επαναπροσδιορισμό νέας Λίμπερο. Η αρχική Λίμπερο κάθισε στον πάγκο για το υπόλοιπο του αγώνα. Έπρεπε να επιτραπεί αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Η παίκτρια μπορούσε να περπατήσει και δεν αποτελούσε εμπόδιο ή κίνδυνο για την ίδια ή για τις συμπαίκτριές της. Αυτό το τελευταίο σημείο είναι σημαντικό για την ερμηνεία της περίπτωσης. Η παίκτρια επιτρέπεται να καθίσει στον πάγκο. Αν πρέπει να λάβει φροντίδα, ο γιατρός της ομάδας πρέπει να λάβει οδηγίες να τοποθετήσει την παίκτρια πίσω από τον πάγκο ή σε ένα ασφαλές μέρος έξω από την Περιοχή Ελέγχου/ Διοργάνωσης.</p> <p style="text-align: right;">Διάγραμμα 1α και Ορισμοί, Καν. 19.3.2.8</p>
<p>5.17. Μπορούν να γίνουν δύο αντικαταστάσεις Λίμπερο στην ίδια διακοπή από την ίδια ομάδα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Μόνο σε 2 περιπτώσεις μπορούν να γίνουν δύο αντικαταστάσεις Λίμπερο στην ίδια διακοπή. 1. Όταν υπάρχει τιμωρία με ποινή. 2. Όταν, αμέσως μετά την είσοδο του Λίμπερο στον αγώνα, μια φάση δεν ολοκληρώνεται λόγω τραυματισμού του ενεργού Λίμπερο.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 6.1.3, 19.3.2.1</p>
<p>5.18 Ο Λίμπερο παραπονιέται ότι δεν νιώθει καλά. Επιτρέπεται ο επαναπροσδιορισμός νέου Λίμπερο;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν η ομάδα έχει δύο Λίμπερο, σε περίπτωση τραυματισμού ή ασθένειας του ενεργού Λίμπερο, αυτός μπορεί να αντικατασταθεί από τον δεύτερο Λίμπερο. Αν η ομάδα έχει μόνο έναν Λίμπερο ή για τον δεύτερο Λίμπερο προκύψει αδυναμία να συνεχίσει ενώ αγωνίζεται, μπορεί να αντικατασταθεί με τη διαδικασία του επαναπροσδιορισμού.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.2.2</p>

<p>5.19 Ο σημειωτής κατέγραψε το Νο 15 ως Λίμπερο αντί για το Νο 5. Ο αρχηγός της ομάδας και ο προπονητής υπέγραψαν τη σύνθεση της ομάδας. Τι πρέπει να γίνει όταν αυτό ανακαλυφθεί;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αυτό είναι ένα τυπογραφικό λάθος και δεν έχει επιπτώσεις στην ομάδα. Ο σημειωτής θα διορθώσει το νούμερο στις «Παρατηρήσεις» του φύλλου αγώνα. Καν. 19.1.2</p>
<p>5.20 Στο πρώτο σετ ενός αγώνα, ο Λίμπερο της ομάδας «Α» αγωνίστηκε με φανέλα του ίδιου χρώματος και σχεδίου με αυτή της υπόλοιπης ομάδας. Πριν την έναρξη του δεύτερου σετ, ο προπονητής της ομάδας «Β» διαμαρτυρήθηκε για την κατάσταση αυτή. Ποια είναι η σωστή απόφαση;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Επειδή η λάθος φανέλα δεν είχε καμιά επίδραση στον αγώνα, το αποτέλεσμα του πρώτου σετ δεν θα ακυρωθεί και καμία τιμωρία δεν θα δοθεί στην ομάδα «Α». Ωστόσο, ο Λίμπερο πρέπει να αλλάξει φανέλα. Καν. 19.2</p>
<p>5.21 Δύο παίκτες προσπαθούν να κάνουν μπλοκ σε επίθεση των αντιπάλων και πηδούν κοντά στο φιλέ. Ανάμεσά τους πηδάει και ο Λίμπερο, αλλά σε καμιά χρονική στιγμή δεν είχε μέρος του σώματός του ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Παρ' όλα αυτά, ο 2ος διαιτητής σφύριξε προσπάθεια για μπλοκ του Λίμπερο. Ήταν σωστή η απόφασή του;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η απόφαση δεν ήταν σωστή. Αφού ο Λίμπερο δεν είχε ποτέ κανένα σημείο του σώματός του ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ, το άλμα του δεν μπορεί να θεωρηθεί προσπάθεια για μπλοκ. Καν. 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3</p>
<p>5.22 Ο Λίμπερο αντικαταστάθηκε και βγήκε από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Ο διαιτητής σφύριξε για 8" καθυστέρηση στο σερβίς. Μπορεί ο Λίμπερο να ξαναμπεί στον αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αυτό το σφάλμα στο σερβίς θεωρείται ολοκληρωμένη φάση. Συνεπώς επιτρέπεται στον Λίμπερο να επανέλθει στον αγώνα. Καν. 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2</p>
<p>5.23 Ο προπονητής δήλωσε ότι ο μοναδικός Λίμπερο δεν μπορεί να συνεχίσει και ήθελε να επαναπροσδιορίσει έναν νέο Λίμπερο. Ποιος μπορεί να επαναπροσδιοριστεί ως νέος Λίμπερο και πότε;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Εξαιρουμένου του κανονικού παίκτη που ο Λίμπερο είχε αντικαταστήσει, οποιοσδήποτε παίκτης που είναι στον πάγκο τη στιγμή του αιτήματος για επαναπροσδιορισμό, μπορεί να επαναπροσδιοριστεί ως νέος Λίμπερο. Ο αρχικός Λίμπερο δεν μπορεί να επιστρέψει σε κανένα σημείο του αγώνα. Αν ο προπονητής θέλει τον αντικατεστημένο κανονικό παίκτη να γίνει ο νέος Λίμπερο, πρέπει πρώτα να τον αλλάξει με κανονική αλλαγή. Αν για τον ενεργό Λίμπερο δηλωθεί αδυναμία να συνεχίσει τον αγώνα, τότε αυτός θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον αντικατεστημένο κανονικό παίκτη και ο νέος Λίμπερο έχει δικαίωμα να εισέλθει στον αγώνα μετά από μία ολοκληρωμένη φάση, γιατί η δεύτερη αντικατάσταση θα ήταν αντικανονική. Καν. 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4</p>
<p>5.24 BINTEO Μια ομάδα δήλωσε 2 Λίμπερο, Νο 11 και 16. Η τελευταία φοράει φανέλα με το ίδιο χρώμα και σχέδιο όπως οι κανονικές παίκτριες της ομάδας. Η ομάδα ζητάει αλλαγή και η παίκτρια Νο 16 εμφανίζεται στη ζώνη αλλαγής για να αλλάξει μια παίκτρια που αγωνίζεται. Ο σημειωτής ειδοποιεί άμεσα ότι αυτή είναι μια αντικανονική αλλαγή. Πώς θα συνεχιστεί ο αγώνας;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η Λίμπερο δεν έχει δικαίωμα να λάβει μέρος ούτε σε κανονική ούτε σε κατ' εξαίρεση αλλαγή. Συνεπώς αυτό είναι ένα αίτημα για αντικανονική αλλαγή. Αφού αυτό ανακαλύφθηκε προτού συνεχιστεί ο αγώνας, το αίτημα πρέπει να απορριφθεί και η ομάδα να τιμωρηθεί με καθυστέρηση. Ωστόσο, η Λίμπερο θα πρέπει να αλλάξει τη φανέλα της.</p>

	<p>Οι διαιτητές πρέπει να ελέγχουν προσεκτικά τις ομάδες και τις στολές των παικτών, συγκρίνοντας παίκτες και αριθμούς φανέλας σε εύλογο χρόνο πριν από τον αγώνα, ώστε να αποφευχθούν τέτοιες καταστάσεις.</p> <p>Καν. 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2</p>
<p>5.25 Μια ομάδα έχει δηλώσει δύο Λίμπερο. Μετά το τέλος του 2ου σετ, ο προπονητής δηλώνει <u>και τους δύο</u> Λίμπερο ανίκανους να αγωνιστούν και επαναπροσδιορίζει έναν νέο Λίμπερο για να τους αντικαταστήσει. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι επιτρέπεται. Δεν απαγορεύεται να δηλωθούν την ίδια στιγμή και οι δύο Λίμπερο ανίκανοι να αγωνιστούν. Κανένας από τους αρχικούς Λίμπερο δεν μπορεί να συνεχίσει στον αγώνα μετά τον επαναπροσδιορισμό, αλλά έχουν το δικαίωμα να καθίσουν στον πάγκο ή να βρίσκονται στην περιοχή προθέρμανσης.</p> <p>Καν. 19.4.2.1, 19.4.2.2.</p>
<p>5.26 <u>BINTEO</u> Ο Λίμπερο της ομάδας Α, που βρίσκεται στην μπροστινή ζώνη, υποδέχεται το πλασέ του πασαδόρου της ομάδας Β με τα δάχτυλα του ενός χεριού πάνω από το κεφάλι. Στη συνέχεια ο συμπαίκτης του κάνει επίθεση με την μπάλα να βρίσκεται εξολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Τι θα ληφθεί υπόψη για να κριθεί αν αυτή η ενέργεια είναι κανονική ή όχι;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Με βάση την προσέγγιση του κανονισμού, αν η ενέργεια του Λίμπερο γίνει με ανοιχτά δάχτυλα σαν μια κλασική σκόπιμη πάσα, τότε θεωρείται σφάλμα. Ωστόσο, αν ο Λίμπερο προστατεύει το πρόσωπο/σώμα αντί να κάνει πάσα, τότε θεωρείται κανονική ενέργεια.</p> <p>Καν. 13.3.6.,19.3.1.4.</p>

<p>6.1 Ο 1ος διαιτητής προειδοποιεί έναν παίκτη για ελάχιστου επιπέδου κακή συμπεριφορά, πηγαίνοντας απ' ευθείας στο ΣΤΑΔΙΟ 2 των διαδικασιών, δείχνοντας στον παίκτη κίτρινη κάρτα, η οποία και καταγράφεται στο φύλλο αγώνα. Είναι σωστή η ενέργεια του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αυτή είναι μια σωστή ενέργεια από τον διαιτητή. Τέτοια μικροπαραπτώματα πρέπει να ελέγχονται από τον 1ο διαιτητή. Η κίτρινη κάρτα θα πρέπει να καταγραφεί. Ο 1ος διαιτητής μπορεί να δώσει μια προφορική προειδοποίηση στην ομάδα μέσω του αρχηγού αγώνα (στάδιο 1), αν η ελάχιστου επιπέδου κακή συμπεριφορά είναι γενικής φύσης. Αναλόγως με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, ο διαιτητής μπορεί να ξεκινήσει από το στάδιο 2, δείχνοντας την κίτρινη κάρτα απ' ευθείας στον εν λόγω παίκτη ή σε άλλο μέλος της ομάδας μέσω του αρχηγού αγώνα. Ο διαιτητής έχει τη δικαιοδοσία να πάει απ' ευθείας στην κλίμακα των τιμωριών, αν το παράπτωμα είναι σοβαρό. Καν. 21.1, 21.2</p>
<p>6.2 Ο 2ος διαιτητής παρατήρησε μια προσπάθεια παραπλάνησης (ο μπλοκέρ τράβηξε το φιλέ) και σφύριξε δίνοντας τον πόντο στην επιτιθέμενη ομάδα. Ακολούθως ο 1ος διαιτητής έδωσε μια προειδοποίηση με κίτρινη κάρτα στον παίκτη. Είναι αυτή η σωστή τιμωρία για τον παίκτη;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή δεν ήταν σωστή. Η επιτιθέμενη ομάδα σωστά κέρδισε τη φάση, λόγω επαφής με το φιλέ του αντίπαλου παίκτη, η οποία συνιστά παρέμβαση στο παιχνίδι. Ο μπλοκέρ θα έπρεπε να χρεωθεί με ποινή για την απρεπή συμπεριφορά του να προσπαθήσει να παραπλανήσει τους διαιτητές. Καν. 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.3 Στο τέλος μιας φάσης, ο προπονητής της ομάδας «Α» ήταν όρθιος και κουνούσε τα χέρια του με έναν τρόπο που έδειχνε αποστροφή για την απόφαση του διαιτητή. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ένας προπονητής επιτρέπεται να έχει κάποιες φυσιολογικές αντιδράσεις. Αν μια αντίδραση θεωρηθεί παράπτωμα που φτάνει στο στάδιο 2, ο προπονητής θα πρέπει να δεχθεί μια προειδοποίηση με κίτρινη κάρτα από τον 1ο διαιτητή. Αν αυτό επαναληφθεί, θα πρέπει να τιμωρηθεί με κόκκινη κάρτα για απρεπή συμπεριφορά. Αν το παράπτωμα συμβεί στη διάρκεια μιας φάσης, η ποινή θα πρέπει να δοθεί στο τέλος της φάσης, επιπρόσθετα από το αποτέλεσμα της φάσης. Καν. 5.2, 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.4 Ανάμεσα στα σετ ο 1ος διαιτητής έδωσε μια ποινή (κόκκινη κάρτα) για απρεπή συμπεριφορά σε κάποιο μέλος της ομάδας «Α», η οποία είχε το πρώτο σερβίς στο επόμενο σετ. Τι θα συμβεί μετά;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Τιμωρίες που επιβάλλονται ανάμεσα στα σετ, καταλογίζονται πριν την έναρξη του επόμενου σετ. Συνεπώς, πριν το πρώτο σερβίς, ο 1ος διαιτητής θα δώσει την ποινή στην ομάδα «Α» και η ομάδα «Β» κερδίζει έναν πόντο, περιστρέφεται και σερβίρει. Καν. 21.5 Τα παρακάτω είναι μια περίληψη για παραβάσεις που γίνονται ανάμεσα στα σετ, οι τιμωρίες των οποίων πρέπει να καταγραφούν στο φύλλο αγώνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προειδοποίηση σε παίκτη μιας ομάδας (κίτρινη κάρτα). • Ποινή σε μέλος της ομάδας που έχει το σερβίς. Η ομάδα που υποδέχεται κερδίζει έναν πόντο, περιστρέφεται και σερβίρει.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ποινή σε μέλος της ομάδας που έχει υποδοχή. Η ομάδα που σερβίρει κερδίζει έναν πόντο. • Ποινές και στις δύο ομάδες ανεξάρτητα με ποια σειρά. Κάθε ομάδα κερδίζει έναν πόντο (σκορ 1-1) και κάθε ομάδα περιστρέφεται κατά μία θέση. <p>Το σκορ υπολογίζεται μόνο όταν κάθε ομάδα πάρει την ποινή. Συνεπώς, μια διπλή ποινή σε σκορ 24-25, δεν θα οδηγήσει σε λήξη του σετ με 24-26, αλλά το σκορ θα γίνει 25-26.</p>
<p>6.5 Μετά το τέλος της φάσης, ο πασαδόρος τραβά το κάτω μέρος του φιλέ. Αυτό θεωρείται παράπτωμα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Σύμφωνα με τον Καν. 21.3, ο 1ος διαιτητής έχει τη δικαιοδοσία να τιμωρήσει έναν παίκτη ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος. Το τράβηγμα του φιλέ μπορεί να είναι μια φυσιολογική συναισθηματική αντίδραση ενός απογοητευμένου παίκτη και μπορεί να ελεγχθεί με την τέχνη της διαιτησίας. Σε κάποιες περιπτώσεις, ένα εσκεμμένο τράβηγμα του φιλέ μπορεί να θεωρηθεί απρεπής συμπεριφορά. Από τη στιγμή που αυτή η περίπτωση δεν ήταν προσπάθεια παραπλάνησης των διαιτητών κατά το παίξιμο της μπάλας, δεν πρέπει να υπάρξει τιμωρία για απρεπή συμπεριφορά.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21.2, 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.6 Ένας παίκτης κινείται προς τον 1ο διαιτητή φωνάζοντας και χειρονομώντας, ακόμη και αφού έχει προειδοποιηθεί. Πώς πρέπει να θεωρήσουμε αυτήν την ενέργεια;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως Προσβλητική Συμπεριφορά και πρέπει να τιμωρηθεί με κόκκινη και κίτρινη κάρτα μαζί στο ένα χέρι.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.7 Ένας παίκτης τιμωρείται με απευθείας αποβολή, χωρίς καμιά προηγούμενη προειδοποίηση. Πώς θα πρέπει να κρίνουμε κάποια άλλη ελάχιστου επιπέδου κακή συμπεριφορά από άλλο μέλος της ίδιας ομάδας;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο 1ος διαιτητής πρέπει γενικά να προσπαθεί να προλαμβάνει μια ομάδα από το να φτάσει στην κλίμακα των τιμωριών. Όμως, την πρώτη φορά που συμβεί μια καθαρή περίπτωση προσβλητικής συμπεριφοράς, ο διαιτητής πρέπει να αποβάλλει τον παίκτη χωρίς προηγούμενη τιμωρία. Ο 1ος διαιτητής μπορεί να προειδοποιήσει κάποιο άλλο μέλος της ομάδας μετά την αποβολή – αλλά από τη στιγμή που θα δείξει μια κίτρινη κάρτα, δεν μπορεί να την ξαναδείξει σε κάποιο άλλο μέλος της ομάδας.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21</p>
<p>6.8 Μετά τον αγώνα ο αρχηγός της ομάδας επέδειξε μια πολύ αντιαθλητική συμπεριφορά προς τον 1ο διαιτητή. Ποια είναι η σωστή διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο παίκτης πρέπει να τιμωρηθεί με κάποιο τρόπο. Ωστόσο, για διοργανώσεις της FIVB, από τη στιγμή που ο αγώνας δεν θεωρείται ότι λήγει με το τελευταίο σφύριγμα των διαιτητών, η συμπεριφορά του αρχηγού πρέπει να αναφερθεί στην Αγωνόδικο Επιτροπή και οι λεπτομέρειες της συμπεριφοράς του να καταγραφούν στις ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ του φύλλου αγώνα. Η Επιτροπή Ελέγχου της FIVB έχει στη διάθεσή της μια σειρά τιμωριών, συμπεριλαμβανόμενης και της αποβολής από τη διοργάνωση.</p>

6.9

Ο παίκτης που έχει αντικατασταθεί από τον Λίμπερο κάθεται στον πάγκο. Ο 1ος διαιτητής τον τιμωρεί με ποινή. Ο παίκτης δεν σταμάτησε αυτή τη συμπεριφορά και χειροκρότησε το διαιτητή και αυτός τον τιμωρεί με αποβολή. Ο παίκτης συνεχίζει την ίδια συμπεριφορά και τιμωρείται με αποκλεισμό.

Ποια είναι η σωστή διαδικασία;

Απάντηση/Εξήγηση

Ο παίκτης που αποβάλλεται ή αποκλείεται πρέπει να αλλαχτεί άμεσα με κανονική αλλαγή.

Η ακολουθία των διαδικασιών είναι η εξής:

- ο Λίμπερο πρέπει να βγει από το γήπεδο, ύστερα
- ο αναπληρωματικός εισέρχεται στη ζώνη αλλαγής με τη σωστή πινακίδα, την οποία δίνει στο 2ο διαιτητή και ο σημειωτής καταγράφει την κανονική αλλαγή.

Ο Λίμπερο μπορεί να ξαναμπει μετά από μια ολοκληρωμένη φάση.

Καν. 6.4.3, 15.8

6.10 BINTEO

Ένας μπλοκέρ τραβάει το φιλέ απογοητευμένος επειδή χάθηκε η φάση. Ο 2ος διαιτητής του έκανε σύσταση να το σταματήσει. Έχει ο 2ος διαιτητής αυτό το δικαίωμα;

Απάντηση/Εξήγηση

Ναι.

Με βάση την τρέχουσα προσέγγιση, όταν ο 2ος διαιτητής αντιληφθεί αντιαθλητικές χειρονομίες ή λόγια μεταξύ αντιπάλων ή παρόμοια συμπεριφορά, μπορεί να ζητήσει από τους παίκτες να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους λέγοντάς τους αν ηρεμήσουν.

Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας 24.7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 – ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥΣ

<p>7.1 Ο 2ος διαιτητής είπε στον προπονητή να μην μιλά ούτε να αποσπά την προσοχή του σημειωτή. Είναι σωστή αυτή η ενέργεια του 2ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Στο πνεύμα της τέχνης της διαιτησίας, αν τέτοιες καταστάσεις μπορούν να επιλυθούν από το 2ο διαιτητή χωρίς τυπικότητες, θα είναι προς όφελος του παιχνιδιού.</p> <p>Καν. 23.3.2.2</p>
<p>7.2 Επιτρέπεται αναπληρωματικός παίκτης να κάθεται στο δάπεδο στην περιοχή προθέρμανσης αντί για να στέκεται ή να κάνει ασκήσεις;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Οι παίκτες δεν είναι υποχρεωμένοι να είναι όρθιοι στην περιοχή προθέρμανσης. Από την άλλη, οι παίκτες δεν μπορούν να κάθονται σε πάγκους, καρέκλες, κάγκελα ή τοίχους μέσα στην περιοχή προθέρμανσης.</p> <p>Καν. 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5</p>
<p>7.3 Επιτρέπεται ο προπονητής να ρωτήσει τον σημειωτή πόσα τάιμ-άουτ έχει πάρει η άλλη ομάδα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ο σημειωτής δεν πρέπει να απαντήσει στον προπονητή. Γενικά, οι προπονητές δεν επιτρέπεται να ρωτούν τους σημειωτές για καμία πληροφορία. Όμως, αν υπάρχει ηλεκτρονικός πίνακας σκορ, αλλά δεν φαίνεται ο αριθμός των κανονικών διακοπών αγώνα, οι προπονητές έχουν το δικαίωμα να ρωτήσουν τον σημειωτή για αυτή την πληροφορία, αλλά μόνο για τη δική τους ομάδα και σε χρονικό σημείο που δεν αποσπά την προσοχή του σημειωτή ούτε καθυστερεί τον αγώνα.</p> <p>Καν. 25.2.2</p>
<p>7.4 Επιτρέπεται ο αρχηγός να υποβάλλει μια επίσημη ένσταση στο φύλλο αγώνα αν δεν έχει προηγουμένως ενημερώσει τον διαιτητή γι' αυτή του την πρόθεση κατά τη διάρκεια του αγώνα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν κατά τη στιγμή του περιστατικού ο αρχηγός αγώνα δεν έκανε κάποια αναφορά για ένσταση, δεν μπορεί να καταθέσει μια γραπτή ένσταση στο φύλλο αγώνα μετά το τέλος του αγώνα.</p> <p>Καν. 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4</p>
<p>7.5 Επιτρέπεται μια απόφαση του διαιτητή να αλλαχτεί ακόμη και μετά το τέλος του σετ;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Ναι. Μέχρι την έναρξη του επόμενου σετ, οι διαιτητές επιτρέπεται να διορθώσουν άμεσα τις αποφάσεις τους που σχετίζονται με την εφαρμογή των κανονισμών, εφόσον αντιληφθούν ότι έσφαλαν. Το σκορ του αγώνα θα πρέπει να διορθωθεί κατάλληλα.</p>
<p>7.6 Μετά από αίτημα για τρίτο τάιμ-άουτ που απορρίφθηκε, ο προπονητής άλλαξε τη γνώμη του και έστειλε ένα παίκτη στη ζώνη αλλαγής. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Με την προϋπόθεση ότι δεν υπήρξε σφύριγμα για σερβίς, το αίτημα για αλλαγή θα πρέπει να επιτραπεί ως κανονικό – μόνο το αίτημα για τάιμ-άουτ ήταν αντικανονικό. Ωστόσο, το αντικανονικό αίτημα για τάιμ-άουτ θα πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα.</p> <p>Καν. 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7</p>

<p>7.7 Σε ένα τάιμ-άουτ, ο προπονητής συγκέντρωσε τους παίκτες του στην πίσω γωνία της ελεύθερης ζώνης, κοντά στην περιοχή προθέρμανσης. Επιτρέπεται αυτό;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Οι παίκτες πρέπει «να πάνε στην ελεύθερη ζώνη κοντά στους πάγκους τους» στη διάρκεια του τάιμ-άουτ. Ο 2ος διαιτητής πρέπει να το πει στην ομάδα. Καν. 15.4.4</p>
<p>7.8 Ο βοηθός προπονητής πήγε στην πλάγια γραμμή για να βοηθήσει τους παίκτες να βρουν ένα σημείο ιδρώτα στον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Ο 1ος διαιτητής κάλεσε τον αρχηγό αγώνα και του υπέδειξε να πει στο βοηθό προπονητή να παραμείνει στον πάγκο. Ήταν σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η απόφαση του 1ου διαιτητή ήταν σωστή. Ο βοηθός προπονητής επιτρέπεται να κάθεται στον πάγκο και δεν μπορεί να επεμβαίνει στον αγώνα. Μόνο ο προπονητής μπορεί να περπατά κοντά στη πλάγια γραμμή πίσω από τη γραμμή προπονητή. Καν. 5.2.3.4, 5.3.1</p>
<p>7.9 Μετά το τέλος της φάσης, ο προπονητής ρωτά τον 2ο διαιτητή αν ο παίκτης της ομάδας του που πάει να σερβίρει είναι ο σωστός. Ο 2ος διαιτητής ελέγχει τη σειρά περιστροφής με το σημειωτή και απαντά ότι ο παίκτης είναι σωστός. Ο 1ος διαιτητής συνέχισε τον αγώνα. Είναι σωστή αυτή η διαδικασία από τους διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η διαδικασία δεν ήταν σωστή. Το μόνο μέλος της ομάδας που επιτρέπεται να μιλάει με τους διαιτητές είναι ο αρχηγός αγώνα. Άρα, ο προπονητής δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει πληροφορίες από το 2ο διαιτητή. Ο 1ος διαιτητής θα έπρεπε να έχει καλέσει τον αρχηγό αγώνα και να του ζητήσει να υπενθυμίσει στον προπονητή ότι δεν μπορεί να ρωτάει τους διαιτητές για πληροφορίες. Καν. 5.1.2</p>
<p>7.10 Μετά το τέλος ενός τάιμ-άουτ και οι δύο ομάδες επιστρέφουν στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, εκτός από έναν παίκτη, ο οποίος έπινε ακόμα νερό κοντά στον πάγκο. Ο σημειωτής έκανε ήδη το σήμα «έτοιμος» με τα δύο χέρια για να συνεχιστεί ο αγώνας. Ο 2ος διαιτητής μπορεί να δώσει το δικό του σήμα «έτοιμος» προς τον 1ο διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Πριν την έναρξη ενός σετ ή πριν τη συνέχιση του αγώνα μετά από τάιμ-άουτ ή τεχνικό τάιμ-άουτ είναι καθήκον του 2ου διαιτητή να ελέγξει αν ο σημειωτής έχει τελειώσει με τα δικά του καθήκοντα και αν οι ομάδες είναι στον κυρίως αγωνιστικό χώρο έτοιμες να αγωνιστούν. Συνεπώς, αν κάποιος παίκτης δεν εισήλθε στον κυρίως αγωνιστικό χώρο μετά την εντολή των διαιτητών για συνέχιση του αγώνα, ο 2ος διαιτητής δεν πρέπει να δώσει το σήμα OK με τα δύο χέρια. Μετά από εύλογο χρόνο, ο 1ος διαιτητής θα θεωρήσει αυτήν την ενέργεια του παίκτη ως καθυστέρηση και θα δώσει την κατάλληλη τιμωρία. Οδηγίες & Κατευθύνσεις Διαιτησίας 24.7</p>
<p>7.11 BINTEO Έχει ο 1ος διαιτητής το δικαίωμα να σφυρίξει λάθος θέσεις στην ομάδα που έχει την υποδοχή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Βασικά και οι δύο διαιτητές έχουν τις δικές τους αρμοδιότητες. Μερικά καθήκοντα ανήκουν και στους δύο διαιτητές. Ο 1ος διαιτητής έχει το δικαίωμα να αλλάξει την απόφαση κάποιου μέλους του διαιτητικού σώματος στον αγώνα. Ωστόσο, δεν συνιστάται να σφυρίξει ο 1ος διαιτητής αυτό το σφάλμα γιατί ανήκει στις αρμοδιότητες του 2ου διαιτητή. Καν. 23.2.1</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 – ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

<p>8.1 Η ομάδα «Β» εσκεμμένα επιβραδύνει το ρυθμό του αγώνα. Πώς θα πρέπει να αντιδράσει ο 1ος διαιτητής;</p>	<p>ΓΕΝΙΚΗ ΑΡΧΗ Ο διαιτητής θα πρέπει να κρατά τον αγώνα σε σταθερό ρυθμό στα πλαίσια της κανονικής ροής του αγώνα. Ο διαιτητής δεν θα πρέπει να επιτρέπει σε εξωτερικές παρεμβάσεις να καθυστερούν τη ροή ενός καλού αγώνα και να καταστρέφουν την καλή απόδοση μιας ομάδας. Αυτό αποτελεί άλλη μια «τέχνη» της διαιτησίας.</p>
<p>8.2 Μια πετσέτα για το σκούπισμα του δαπέδου πέφτει από μια παίκτρια της ομάδας «Β» στο πάτωμα του γηπέδου της ομάδας «Α». Τι πρέπει να κάνουν οι διαιτητές;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Αν σύμφωνα με την κρίση του 1ου διαιτητή η κατάσταση είναι επικίνδυνη, θα πρέπει να διακόψει αμέσως το παιχνίδι και να δώσει επανάληψη. Αλλά αν η φάση τελειώσει και η πετσέτα δεν επηρεάσει καθόλου την εξέλιξή της, δεν υπάρχει λόγος να δοθεί επανάληψη.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 17.2</p>
<p>8.3 Ο αγώνας ξανάρχισε σε άλλο γήπεδο λόγω απώλειας φωτισμού. Ποια είναι η σωστή απόφαση σε ότι αφορά στη χρησιμοποίηση παίκτη, που είχε τιμωρηθεί με αποκλεισμό στο τρίτο σετ, όταν αυτό άρχισε ξανά από την αρχή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Το σετ που διακόπηκε θα πρέπει να ακυρωθεί και να ξαναπαιχτεί με τα ίδια μέλη των ομάδων και τις ίδιες αρχικές παρατάξεις, αλλά δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει κανένας από τους παίκτες που έχουν αποβληθεί ή αποκλειστεί. Ένας άλλος παίκτης που ήταν στην ομάδα, αλλά όχι στην αρχική περιστροφή του σετ, θα πάρει τη θέση του. Επιπλέον, όλες οι άλλες τιμωρίες που έχουν καταγραφεί στο φύλλο αγώνα μέχρι τη στιγμή που έσβησαν τα φώτα, συνεχίζουν να ισχύουν και στο νέο σετ.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 17.3.2.2</p>
<p>8.4 BINTEO Ενώ περνούσε δίπλα από τον στυλοβάτη για να επαναφέρει μια πρώτη μπαλιά που πέρασε έξω από την αντένα, ο παίκτης έπιασε το στυλοβάτη για να στρίψει πιο γρήγορα και να προλάβει τη μπάλα. Θεωρείται αυτό υποβοηθούμενο χτύπημα;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Όχι. Το κρίσιμο σημείο στο να κριθεί αν η ενέργεια ήταν κανονική, είναι <u>η στιγμή που παίχτηκε η μπάλα</u>. Αφού ο παίκτης δεν έλαβε καμιά βοήθεια όταν ήρθε σε επαφή με την μπάλα, η ενέργειά του δεν μπορεί να θεωρηθεί υποβοηθούμενο χτύπημα. Κανονική και ελκυστική φάση.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 9.1.3</p>
<p>8.5 Μετά από μια αλλαγή παίκτη, ο 1ος διαιτητής αντιλήφθηκε ότι ο πόντος θα έπρεπε να είχε δοθεί στην άλλη ομάδα. Ο προπονητής επομένως ζήτησε να ακυρωθεί η αλλαγή. Είναι αυτό δυνατόν;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Από τη στιγμή που ο 1ος διαιτητής άλλαξε την απόφασή του, η οποία ήταν και ο λόγος της αλλαγής παίκτη, στο πνεύμα του αγώνα το αίτημα του προπονητή μπορεί να γίνει δεκτό. Η ομάδα δεν θα χρεωθεί καμία αλλαγή παίκτη.</p>

Οι περιπτώσεις που παρουσιάστηκαν παραπάνω σχεδιάστηκαν ειδικά για να είναι σύντομες και εύκολες στην ανάγνωση και στην κατανόηση – δηλ. να είναι προσιτές σε ένα ευρύτερο κοινό. Οι ακόλουθες περιπτώσεις περιλαμβάνουν εκτεταμένες εκδόσεις από κάποιες από τις ίδιες περιπτώσεις, για να επιτρέψουν μια πιο εξαντλητική ανάλυση του γεγονότος όπως ακριβώς συνέβη.

9.1 **BINTEO**

Μετά από υποδοχή η μπάλα κατευθύνεται προς το αντίπαλο γήπεδο και θα διέσχιζε το φιλέ, αν δεν την ακουμπούσε παίκτης της ίδιας ομάδας. Ο πασαδόρος ήταν σε θέση να παίξει την μπάλα κανονικά. Ένας μπλοκέρ της αντίπαλης ομάδας κάνει μπλοκ στο διάστημα πέρα από το κάθετο επίπεδο του φιλέ πριν ο πασαδόρος παίξει την μπάλα. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε σφάλμα του μπλοκέρ. Είναι σωστή η απόφαση του 1ου διαιτητή;

Απάντηση/Εξήγηση

Η απόφαση του 1ου διαιτητή είναι σωστή, το μπλοκ είναι αντικανονικό. Οι μπλοκέρ δεν μπορούν να έρθουν σε επαφή με τη μπάλα πέρα από το φιλέ πριν εκδηλωθεί η επίθεση, εκτός αν, κατά την κρίση του 1ου διαιτητή, κανείς παίκτης της επιτιθέμενης ομάδας δεν έχει τη δυνατότητα ή τη διάθεση να παίξει την μπάλα.

Καν. 14.3

9.2

Ένας παίκτης της ομάδας «Α» στέλνει την μπάλα πάνω από το φιλέ στο διάστημα των αντιπάλων, όπου ένας παίκτης της πίσω ζώνης πηδάει και βγαίνει ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ για να κάνει μπλοκ μέσα στην μπροστινή ζώνη. Ένας επιθετικός της ομάδας «Α» χτυπά την μπάλα πέρα από το επίπεδο του φιλέ με τα δύο χέρια με μια κίνηση σαν μπλοκ. Και οι δύο παίκτες ήρθαν σε επαφή με την μπάλα ταυτόχρονα. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε διπλό σφάλμα. Είναι σωστή η απόφαση του διαιτητή;

Απάντηση/Εξήγηση

Η απόφαση του διαιτητή είναι σωστή. Ο επιθετικός, αν και χτύπησε την μπάλα σαν μπλοκ, ουσιαστικά ολοκλήρωσε ένα επιθετικό χτύπημα, δεν έκανε μπλοκ. Μπλοκ είναι η ενέργεια να ανακοπεί η πορεία της μπάλας που έρχεται από το αντίπαλο γήπεδο, όχι από τον πασαδόρο της ομάδας του.

Από τη στιγμή που η επαφή του επιθετικού με την μπάλα έγινε στο χώρο των αντιπάλων, το χτύπημα είναι αντικανονικό.

Ο παίκτης της πίσω ζώνης ολοκλήρωσε το μπλοκ ερχόμενος σε επαφή με την μπάλα ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ, διαπράττοντας σφάλμα.

Από τη στιγμή που και οι δύο παίκτες έκαναν ταυτόχρονα σφάλμα, η φάση τελειώνει με «διπλό σφάλμα».

Σε αυτή την περίπλοκη περίπτωση ψηλά στο φιλέ, ο 1ος διαιτητής πρέπει να παρακολουθεί το παιχνίδι πολύ προσεκτικά. Αν ο επιθετικός της ομάδας «Α» έβρισκε πρώτος την μπάλα, θα έκανε σφάλμα μόνο αυτός. Αν ο παίκτης της πίσω ζώνης έβρισκε πρώτος την μπάλα, θα έκανε μόνο αυτός σφάλμα.

Καν. 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2

9.3 **BINTEO**

Η ομάδα «Β» κάνει αίτημα για αλλαγή παίκτριας. Η αναπληρωματική έχει μόλις μπει στη ζώνη αλλαγής έτοιμη να αγωνιστεί και με την αριθμημένη πινακίδα, όταν ο 1ος διαιτητής είναι έτοιμος να σφυρίξει για το επόμενο σερβίς από την ομάδα «Α». Ούτε ο σημειωτής ούτε ο 1ος διαιτητής αντιλήφθηκαν ότι η αναπληρωματικός ήταν ήδη κοντά στην πλάγια γραμμή. Η 2η διαιτητής, στέλνει την παίκτρια πίσω στον πάγκο κάνοντας σχετική χειρονομία. Ο 1ος διαιτητής σφύριξε για σερβίς και η φάση συνεχίστηκε.

Ήταν σωστός ο χειρισμός αυτής της κατάστασης;

Απάντηση/Εξήγηση

Η κατάσταση είναι περίπλοκη. Μολονότι η αναπληρωματικός μπήκε στη ζώνη αλλαγής την τελευταία στιγμή, το αίτημα ήταν σε σωστό χρόνο, πριν το σφύριγμα για το επόμενο σερβίς. Με βάση αυτό, η ομάδα δεν έκανε κανένα σφάλμα και δεν μπορεί να τιμωρηθεί.

Ο 1ος διαιτητής είναι υποχρεωμένος να ελέγξει, πριν δώσει έγκριση για το επόμενο σερβίς, αν οι ομάδες θέλουν να κάνουν αίτημα για μια κανονική διακοπή αγώνα. Η 2η διαιτητής δεν ήταν αρκετά προσεκτική εκείνη τη στιγμή, αποτυχαίνοντας σε αυτό το καθήκον της. Ούτε ο σημειωτής ήταν αρκετά προσεκτικός, χάνοντας την είσοδο της παίκτριας στη ζώνη αλλαγής και μη πατώντας την κόρνα ώστε να αναγνωρίσει το αίτημα, το οποίο ήταν σωστό.

	<p>Η 2η διαιτητής είχε δικαίωμα να σφυρίξει για την αλλαγή, αν δεν υπήρχε κόρνα ή αν ο σημειωτής ήταν απρόσεκτος.</p> <p>Με μια καλύτερη συνεργασία από τον 1ο διαιτητή ή με μια πιο αποφασιστική στάση από την 2^η διαιτητή, τέτοιες καταστάσεις πρέπει να αποφεύγονται.</p>
--	---

<p>9.4</p> <p>Ο προπονητής της ομάδας «Α» προσπάθησε να ζητήσει αλλαγή προς το τέλος του σετ. Ο αναπληρωματικός άργησε να φτάσει στη ζώνη αλλαγής. Ο σημειωτής πάτησε την κόρνα και ο αγώνας σταμάτησε, μολονότι ο 1ος διαιτητής είχε ήδη σφυρίξει για σερβίς. Ο 1ος διαιτητής ακύρωσε τη φάση, αρνήθηκε να επιτρέψει την αλλαγή και έδωσε προειδοποίηση καθυστέρησης. Μετά η ομάδα «Β» ζήτησε τάιμ-άουτ και μετά αλλαγή παίκτη. Έπειτα η ομάδα «Α» ζητάει πάλι αλλαγή, η οποία και εγκρίνεται. Είναι αυτή σωστή εφαρμογή κανονισμών από τον 1ο διαιτητή;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Αυτή δεν είναι σωστή εφαρμογή κανονισμών από τον 1ο διαιτητή. Η πρώτη του ενέργεια να απορρίψει την αλλαγή λόγω καθυστέρησης και να δώσει μια προειδοποίηση καθυστέρησης ήταν σωστή. Ωστόσο, το δεύτερο αίτημα για αλλαγή παίκτη από την ομάδα «Α» ήταν αντικανονικό. Το αίτημα για αλλαγή παίκτη πρέπει να απορριφθεί και το αντικανονικό αίτημα να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα.</p> <p>Καν. 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6</p>
--	--

<p>9.5</p> <p>Ένας κεντρικός μπλοκέρ πηγαίνει για σερβίς και ο προπονητής τον αλλάζει με έναν αναπληρωματικό με καλύτερο σερβίς. Όταν η ομάδα χάνει το σερβίς, ο παίκτης αντικαθίσταται από τον Λίμπερο. Όταν ο Λίμπερο έπρεπε να περιστραφεί στην μπροστινή ζώνη, αντικαθίσταται από τον αρχικό κεντρικό μπλοκέρ. Μετά από δύο φάσεις, η ομάδα «Α» αντιλαμβάνεται ότι η αντικατάσταση ήταν αντικανονική, επειδή ο κεντρικός μπλοκέρ δεν έγινε αλλαγή με τον παίκτη που είχε μπει για το σερβίς. Η ομάδα «Α» διαμαρτυρήθηκε για την κατάσταση. Ο 1ος διαιτητής επέτρεψε στην ομάδα «Β» να κάνει αλλαγή τον παίκτη που είχε μπει για το σερβίς με τον κεντρικό μπλοκέρ. Ήταν αυτή σωστή ερμηνεία των κανονισμών;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Η διαδικασία που ακολούθησε ο 1ος διαιτητής δεν ήταν σωστή. Αυτή είναι μια τυπική περίπτωση αντικανονικής αντικατάστασης Λίμπερο. Η ομάδα «Β» θα έπρεπε να τιμωρηθεί με πόντο και σερβίς στην αντίπαλη ομάδα για αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο και η αφαίρεση επιπλέον πόντων πρέπει να επιβεβαιωθεί με κάθε στοιχείο, συμπεριλαμβανομένου του φύλλου ελέγχου Λίμπερο (R-6). Αν οι κερδισμένοι πόντοι κατά τη διάρκεια αυτής της αντικανονικής κατάστασης μπορούν να εντοπιστούν, πρέπει να αφαιρεθούν από την ομάδα «Β». Αν όχι, δεν πρέπει να αφαιρεθούν επιπλέον πόντοι. Για να επιστρέψει ο κεντρικός μπλοκέρ κανονικά στον αγώνα, η ομάδα «Β» έπρεπε να είχε ζητήσει μια κανονική αλλαγή του παίκτη που μπήκε για το σερβίς.</p> <p>Καν. 19.3.2.1, 23.2.3</p>
--	--

<p>9.6 BINTEO</p> <p>Ο Λίμπερο έπαιξε την μπάλα με τα δάχτυλα μέσα από την μπροστινή ζώνη. Η κατεύθυνση της μπάλας την οδήγησε ακριβώς πάνω από το φιλέ, όπου ο επιθετικός συμπαίκτης του χτυπάει την μπάλα σχεδόν ταυτόχρονα με το μπλοκ των αντιπάλων. Τι θα πρέπει να λάβουν υπόψη οι διαιτητές για την απόφασή τους;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση</p> <p>Ένας Λίμπερο μπορεί να κάνει μια πάσα με δάχτυλα από την μπροστινή ζώνη. Ένας Λίμπερο μπορεί να κατευθύνει την μπάλα στους αντιπάλους με τα δάχτυλα. Είναι όμως σφάλμα για τον επιθετικό να ολοκληρώσει ένα επιθετικό χτύπημα, αν ο Λίμπερο κάνει τη πάσα με δάχτυλα από την μπροστινή ζώνη και τη στιγμή του επιθετικού χτυπήματος η μπάλα είναι ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ. Το επιθετικό χτύπημα ολοκληρώνεται όταν η μπάλα διασχίζει πλήρως το επίπεδο του φιλέ ή έρχεται σε επαφή με το μπλοκ. Σε αυτήν την περίπτωση υπάρχουν 3 επιλογές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο επιθετικός χτυπάει την μπάλα πρώτος: ο επιθετικός ολοκληρώνει μια επίθεση με τις παραπάνω συνθήκες. Η αντίπαλη ομάδα (του μπλοκέρ) θα σερβίρει μετά. • Επιθετικός και μπλοκέρ χτυπούν την μπάλα ταυτόχρονα: αφού η επαφή έγινε πάνω από το φιλέ,
--	--

	<p>δηλ. όπου και οι δύο παίκτες έχουν δικαίωμα να παίξουν την μπάλα, η ταυτόχρονη επαφή από τον μπλοκέρ και τον επιθετικό ήταν κανονική. Ωστόσο, ο επιθετικός ολοκλήρωσε την επίθεση τη στιγμή που ο μπλοκέρ έρχεται σε επαφή με την μπάλα – αυτό σημαίνει ότι έκανε σφάλμα στο επιθετικό χτύπημα. Η ομάδα του μπλοκέρ θα σερβίρει μετά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο μπλοκέρ χτυπάει την μπάλα πρώτος: από τη στιγμή που ο μπλοκέρ κάνει μπλοκ σε ένα σωστό επιθετικό χτύπημα από τον Λίμπερο, δεν υπάρχει κανένα σφάλμα. Η επαφή της μπάλας από τον επιθετικό θα θεωρηθεί μπλοκ. Η φάση θα συνεχιστεί. <p style="text-align: right;">Καν. 19.3.1.4</p>
--	--

<p>9.7 Ο προπονητής της ομάδας «B» ζητάει τάιμ-άουτ και ο 2ος διαιτητής το σφυρίζει. Ο 1ος δεν ακούει το σφύριγμα και σφυρίζει για να κάνει σερβίς η ομάδα «Α». Ο 2ος διαιτητής σφυρίζει ξανά για να επιτρέψει το ζητούμενο τάιμ-άουτ. Μέσα στη σύγχυση, ο 1ος διαιτητής χρεώνει με προειδοποίηση καθυστέρησης την ομάδα «B». Αργότερα στο ίδιο σετ, ένας παίκτης της ομάδας «B» τιμωρείται με καθυστέρηση. Αυτή η δεύτερη τιμωρία καθυστέρησης στον αγώνα για την ομάδα «B», ήταν ποινή καθυστέρησης και πόντος στην ομάδα «Α». Ήταν ο 24ος πόντος και τελικά η ομάδα «Α» κέρδισε τον αγώνα. Η ομάδα «B» διαμαρτυρήθηκε έντονα για αυτές τις τιμωρίες καθυστέρησης. Ήταν δικαιολογημένες οι διαμαρτυρίες;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Η ομάδα «B» διαμαρτυρήθηκε δικαιολογημένα. Σε περιπτώσεις όπου μεταξύ των διαιτητών υπάρχει σαφής ασυνεννοησία, η ομάδα δεν πρέπει να τιμωρείται. Άρα η πρώτη προειδοποίηση καθυστέρησης ήταν αδικαιολόγητη. Ο 2ος διαιτητής θα πρέπει να διευκρινίσει αμέσως την κατάσταση με τον 1ο διαιτητή. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαν να αποφύγουν αργότερα μια άδικη τιμωρία και τις διαμαρτυρίες από την ομάδα «B».</p> <p style="text-align: right;">Καν. 5.1.2.1</p>
---	--

<p>9.8 Κατά τη διάρκεια του 2ου σετ, το σκορ στον πίνακα που βλέπουν οι θεατές δεν είναι σωστό. Αμέσως, ο προπονητής της ομάδας «Α» διαμαρτύρεται στον σημειωτή, στον διαιτητή και στην Επιτροπή Ελέγχου, συνεπικουρούμενος από τον Αρχηγό Αποστολής που έφτασε στο τραπέζι της Επιτροπής Ελέγχου από τις θέσεις των θεατών. Ο 1ος διαιτητής καλεί τον αρχηγό αγώνα της ομάδας «Α» και του εξηγεί ότι τιμωρεί τον προπονητή του με ποινή για απρεπή συμπεριφορά. Παρά το ότι είναι υποχρεωμένος, ο αρχηγός αγώνα δεν ενημερώνει τον προπονητή του. Επιπλέον, μέσα στη σύγχυση, ο 2ος διαιτητής δεν πρόσεξε την τιμωρία και η ποινή για απρεπή συμπεριφορά δεν καταγράφηκε στο φύλλο αγώνα. Το σκορ διορθώθηκε και το παιχνίδι συνεχίστηκε χωρίς να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα καμιά αναφορά για το περιστατικό. Πώς θα έπρεπε να γίνει ο χειρισμός αυτού του περιστατικού;</p>	<p>Απάντηση/Εξήγηση Το αρχικό λάθος ήταν αυτό του σημειωτή. Το δεύτερο ήταν από το χειριστή του πίνακα του σκορ. Το τρίτο ήταν αυτό του βοηθού σημειωτή γιατί δεν έλεγξε με τον επίσημο σημειωτή για να είναι σίγουροι ότι συμφωνούν και οι δύο. Ο 1ος διαιτητής, μέσω του 2ου διαιτητή, θα έπρεπε να σιγουρευτεί ότι η ποινή καταγράφηκε στο φύλλο αγώνα. Ο αρχηγός αγώνα όφειλε να ενημερώσει τον προπονητή του για την τιμωρία και αφού δεν το έκανε, έπρεπε να τιμωρηθεί. Η Επιτροπή Ελέγχου έκανε λάθος που επέτρεψε στον Αρχηγό Αποστολής να πλησιάσει στο τραπέζι της. Ο Πρόεδρος της Αγωνόδικου Επιτροπής έπρεπε να σταματήσει τον αγώνα και αφού συμβουλευτεί τον 2ο διαιτητή και τον σημειωτή, θα αποφασίσει πώς θα συνεχιστεί ο αγώνας.</p> <p style="text-align: right;">Καν. 21, 25.2.2.1, 25.2.2.6, 25.2.2.7, 26.2.2.5</p>
---	--

9.9

Ο παίκτης Νο 1 ήταν έτοιμος να σερβίρει. Ο αρχηγός αγώνα ζητά να επιβεβαιώσει ποιος συμπαίκτης του πρέπει να σερβίρει και ο σημειωτής ενημερώνει ότι πρέπει να σερβίρει ο παίκτης Νο 6. Ο αρχηγός αγώνα δεν συμφωνεί, επιμένει ότι πρέπει να σερβίρει ο παίκτης Νο 1. Δεν ικανοποιήθηκε από την απάντηση και, ενώ ο αρχηγός κατευθύνεται προς αυτόν, ο 1ος διαιτητής σφυρίζει για σερβίς. Μέσα στη σύγχυση, η ομάδα τιμωρείται για μη πραγματοποίηση του σερβίς εντός 8".

Ελέγχοντας το φύλλο αγώνα διαπιστώνεται ότι, από λάθος του προπονητή, ο αριθμός 6 είναι γραμμένος σε δύο θέσεις της αρχικής σειράς περιστροφής, ενώ δεν υπάρχει ο αριθμός 1, του οποίου ήταν η σειρά να σερβίρει, όπως σωστά επέμενε ο αρχηγός. Τι πρέπει να κάνει ο 1ος διαιτητής;

Απάντηση/Εξήγηση

Η κοινή λογική πρέπει να επικρατήσει για να επιλυθεί αυτή η περίπτωση. Το αρχικό λάθος ήταν του προπονητή που έδωσε λάθος φύλλο αρχικής παράταξης και έγινε χειρότερο από την απροσεξία του 2ου διαιτητή και του σημειωτή.

Κατά συνέπεια, η ομάδα δεν πρέπει να τιμωρηθεί για λάθος παίκτη στο σερβίς και πρέπει να επιτραπεί στον παίκτη Νο 1 να κάνει σερβίς.

Από την άλλη, το αρχικό λάθος του προπονητή προκάλεσε καθυστέρηση του αγώνα, άρα πρέπει να επιβληθεί τιμωρία καθυστέρησης.

Επιπλέον, αμέσως μόλις ανακαλυφθεί και αποσαφηνιστεί η κατάσταση, ο 2ος διαιτητής πρέπει να ζητήσει ένα νέο φύλλο αρχικής παράταξης από τον προπονητή και το φύλλο αγώνα πρέπει να διορθωθεί.

9.10 BINTEO

Ένας παίκτης της ομάδας «B» κάνει επιθετικό χτύπημα μετά το σφύριγμα του 1ου διαιτητή για το τέλος της φάσης. Η επίθεση ήταν δυνατή και η μπάλα χτύπησε στο κεφάλι έναν παίκτη της ομάδας «A» που πανηγύριζε τον πόντο που κέρδισαν. Αυτή η ενέργεια προκάλεσε αντίδραση από τους συμπαίκτες του παίκτη της «A», οι οποίοι πέρασαν κάτω από το φιλέ για να ζητήσουν εξηγήσεις από τον παίκτη Νο 9 της «B» που έκανε την επίθεση. Προκλήθηκε μεγάλη αναστάτωση με συμμετοχή όλων των ατόμων που είχαν σχέση με τον αγώνα, συμπεριλαμβανομένων των αρχών, ώστε να ελέγξουν την ταραγμένη κατάσταση. Όταν τα πνεύματα ηρέμησαν, ο 1ος διαιτητής κάλεσε τον παίκτη Νο 19 της ομάδας «A» και τον απέκλεισε επειδή δάγκωσε έναν αντίπαλο (ο 1ος διαιτητής είδε αυτήν την ενέργεια στη διάρκεια της ταραχώδους κατάστασης). Έπειτα, ο 1ος διαιτητής κάλεσε τον παίκτη Νο 9 της ομάδας «B» και τον τιμώρησε με Ποινή για την ενέργειά του να χτυπήσει την μπάλα μετά το σφύριγμα. Αυτές ήταν οι μόνες τιμωρίες. Πώς μπορεί ο διαιτητής να ελέγξει μια κατάσταση όπου μια ολόκληρη ομάδα εμπλέκεται σε μια «προσπάθεια συμπλοκής»;

Απάντηση/Εξήγηση

Ο 1ος διαιτητής εφάρμοσε σωστά τον κανόνα των τιμωριών και τη σειρά των τιμωριών όταν εμπλέκονται δύο αντίπαλοι.

Είναι προφανές ότι ο παίκτης που διέπραξε σωματική επίθεση σε αντίπαλο πρέπει να αποκλειστεί. Αλλά και η ενέργεια του επιθετικού να χτυπήσει την μπάλα προς αντίπαλο μετά το σφύριγμα του 1ου διαιτητή πρέπει να θεωρηθεί απρεπής συμπεριφορά.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, η βαρύτερη τιμωρία δίνεται πρώτη και μετά η άλλη τιμωρία. Αν οι τιμωρίες είναι της ίδιας κλίμακας, η ομάδα που σερβίρει τιμωρείται πρώτη.

Καν. 21.2.1, 21.2.3

9.11 BINTEO

Η ομάδα B έκανε αίτημα για αλλαγή παίκτη μετά από το σφύριγμα για σερβίς, το οποίο σωστά απορρίφθηκε από τον 2ο διαιτητή. Το παιχνίδι δεν σταμάτησε και η φάση ξεκίνησε. Ωστόσο, ο 2ος διαιτητής, αντί να παρακολουθεί τον αγώνα, ασχολιόταν με τον σημειωτή ελέγχοντας αν είχε καταλάβει το αντικανονικό αίτημα. Μετά το τέλος της φάσης, η ομάδα επανέλαβε αμέσως το αίτημα για αλλαγή, αλλά ο 2ος διαιτητής πήγε στον σημειωτή ώστε να καταγραφεί το αντικανονικό αίτημα. Εν τω μεταξύ η αλλαγή πραγματοποιήθηκε χωρίς κανέναν έλεγχο από τους διαιτητές. Ήταν αυτή μια σωστή διαδικασία από τους διαιτητές;

Απάντηση/Εξήγηση

Όχι.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει πρώτα να καταγραφεί το αντικανονικό αίτημα και μετά να γίνει η αλλαγή υπό τον έλεγχο του 2ου διαιτητή. Ο 2ος διαιτητής πρέπει να σταματήσει τον αναπληρωματικό παίκτη. Αν δεν το κάνει αυτός, τότε πρέπει να το κάνει ο 1ος διαιτητής.

Μετά από ένα αίτημα για αλλαγή που έχει απορριφθεί, ο 2ος διαιτητής πρέπει να το έχει στο μυαλό του και να περιμένει ένα νέο αίτημα μετά το τέλος της φάσης και να ξέρει τη σωστή σειρά ενεργειών.

9.12**BINTEO**

Πριν την έναρξη ενός σετ, ο 2ος διαιτητής έλεγξε τα νούμερα των παικτών της ομάδας Α σε σχέση με το χαρτάκι θέσεων, αλλά δεν πρόσεξε ότι η ομάδα ξεκινούσε με μερικές θέσεις διαφορά από αυτό που έδειχνε το χαρτάκι θέσεων. Οι παίκτες της εξάδας ήταν οι σωστοί, αλλά η περιστροφή τους δεν ήταν αυτή που φαινόταν στο χαρτάκι θέσεων. Ο αγώνας άρχισε με την ομάδα Α να έχει την υποδοχή.

Η ομάδα Α κερδίζει τη φάση (1-0), το πρώτο της σερβίς το εκτελεί λάθος παίκτης, αλλά αυτό δεν το πρόσεξε ο σημειωτής. Δύο φάσεις μετά, με το σκορ πια στο 2-2, για την ομάδα Α σερβίρει ξανά λάθος παίκτης. Αυτή τη φορά, ο σημειωτής σημαίνει άμεσα τη λάθος περιστροφή.

Τι πρέπει να κάνουν οι διαιτητές ώστε να συνεχιστεί το σετ σωστά;

Απάντηση/Εξήγηση

Πριν την έναρξη ενός σετ, ο 2ος διαιτητής πρέπει να ελέγξει όχι μόνο τα νούμερα των παικτών της αρχικής εξάδας, αλλά και τη θέση τους (περιστροφή). Το χαρτάκι θέσεων δείχνει τις θέσεις που πρέπει να έχουν οι ομάδες στην αρχή κάθε σετ.

Όταν το σερβίς εκτελείται από λάθος παίκτη, δηλ. υπάρχει σφάλμα περιστροφής, η αντίπαλη ομάδα κερδίζει τον πόντο και το σερβίς, ανεξάρτητα από το «αποτέλεσμα» της φάσης. Οι θέσεις της ομάδας διορθώνονται και ο αγώνας συνεχίζεται. Όταν το σφάλμα ανακαλύπτεται αργότερα στο σετ και μπορεί να προσδιοριστεί το σκορ στο οποίο έγινε το σφάλμα, όλοι οι επόμενοι πόντοι που κέρδισε η ομάδα που υπέπεσε στο σφάλμα πρέπει να διαγραφούν.

Σε αυτήν την περίπτωση, η ομάδα Α υπέπεσε σε 2 σφάλματα περιστροφής και ήταν εφικτό να προσδιοριστεί το σκορ του πρώτου σφάλματος (1-0). Συνεπώς, μόνο ένας πόντος θα αφαιρεθεί από την ομάδα Α. Η αντίπαλη ομάδα κερδίζει έναν πόντο και το σερβίς.

Ο αγώνας θα συνεχιστεί με σκορ 1-3 και σερβίς για την ομάδα Β. Ο 2ος διαιτητής είναι υποχρεωμένος να επιβλέψει προσεκτικά τη διόρθωση των θέσεων της ομάδας Α, ώστε να αποφευχθούν περαιτέρω λάθη θέσεων ή περιστροφής.

Καν. 7.7.2, 24.3.1., 25.2.2.2